

BAROSS SZÖVETSÉG

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A „BAROSS SZÖVETSÉG” KRESKEDŐ-, IPAROS- ÉS ROKONSZAKMÁK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Előfizetési ára évi 24 pengő.
Tagoknak évi 12 pengő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
IV., Bástya-utca 5. sz. I. emelet
Telefon : 88—5—88.

Kongresszus után Tovább száll a turulmadár...

Írta: Illoszky János

... kedd, február 12.

Negyvennyolc órával ezelőtt lelkesedéstől kipirult arcú, belső tüztől égő szemű és lelki egységben izzó, és gazdaságilag számottevő, hitében megerősödött óriási és díszes közönség jelenlétében fejeződött be a Baross Szövetség XVI. közgyűlésének záróülése a Vigadó falai között.

Negyvennyolc órával ezelőtt még az ülésterem előnöki asztalát övezték a Baross Szövetség új zászlói, amelyek a Szövetség turulmadaras címerét lengették mindazok felé, akik a Szövetségnek e hatalmas és felegyelmzett megmozdulásán résztvettek.

Fegyelmezett megmozdulás...? Senki által el nem vitatható, hogy az Eszme szolgálatában ma olyanok vagyunk fegyelmezettség tekintetében, mint a legjobban képzett hadsereg.

Sokszor olvassuk a plakátokon azt a meghatározást: monstre-gyűlés. Használhatjuk-e joggal a közgyűlésünk tömegére ezt a meghatározást...?

Igen!

És mondhatjuk-e, hogy hitében megerősödött közönség jelenlétében fejeztük be tárgyalásunkat?

Miként a tavaszi szellő elolvastja a folyók, tavak vizének tükréről a jégpáncélt, úgy olvadt le a jelenlevők lelkéről az egész magyar társadalmat ma befogó fásultsági béklyó, lett légyenek a vékony vagy vastag jégrejtegei annak a fásultságnak, amely a nyomorúságunkkal együtt növekedett sok ember lelkén.

Az ünnepi ülésünkön megjelent és felszólaló keresztény és nemzeti alapon álló és gondolkodó vezéregyéniségeknek a nyilatkozatai felolvasztották a jégkerget, vagy a jégpáncélt és a nyilatkozatok úgy érintették az emberi szíveket, mint mikor tél utóján a csupasz lákat a tavaszi napfény bontó melege virágfakasztásra indítja.

És mondhatjuk-e azt, hogy hatalmas gyűlés volt a Baross Szövetség záróülése...?

Igen, mert az ország politikai és közgazdasági hatalmát gyakorló közéleti tényezőknél a szava úgy csendült és úgy itatódott bele a jelenlevők lelkébe, hogy az minden tagunkat további cselekvésre és szervezőmunkára fogja indítani.

... Most, amikor e sorokat írom, a lelki nyugodtság nagyszerű és lenseges érzete vehet mindannyiunkon erőt, akik a Baross Szövetség kiépítésén, célkitűzéseiben és az immár mindenki számára példaadásként szolgálható testvéries összetartozandóságon dolgozunk.

Azért tartom szükségesnek ezt külön kihangsúlyozni, mert mi megértettük a korszellemet. És e korszellemnek viharzó ereje adta a magas közéleti férfi-

aknak is ajkára a szót, hogy az onnét a jelenlevők lelkén továbbítva, másoknak átadva, Magyarország közgazdasági életének erősítését és fejlődését szolgálja.

Örvendjünk mindannyian, hogy Magyarország közgazdasági életének megerősítésére annyi sok bejelentést történt a Baross Szövetség immár senki által le nem bécsülhető szószékén keresztül, mert hiszen negyvennyolc óra alatt a rádió, a telefondrótt, a táviró és az acélbetűk ezreinek felsorakoztatása útján az egész ország tájékozódást nyert mindazokról az intézkedésekről, amiket a Baross Szövetség záróülésén az ország magas közfunkcionáriusai bejelentettek.

És mi történt még? Az történt, hogy ebben a csuf, hálátlan, gáncsvetésekkal teljes világban, a Baross Szövetség oázisként megbecsülte azokat a vezérférfiakat, akik a mi felfogásunk és a mi nézetünk szerint a háború, a forradalmak és a kommunizmus után megmaradt romokból nem barakokat, hanem a magyar jövő számára az időket álló épületeket akarnak építeni.

És mind e megnyilvánulásokhoz az eszmék tisztasága és szervezettségünk, fegyelmezettségünk szolgáltatta az alapot.

Ezt az alapot munkáltuk hosszú éveken keresztül, ezt az alapot kívántuk betonbástyaként is megépíteni, hogy a Baross Szövetségnek célkitűzése a legkisebb kunyhótól, fel a legmagasabb köztisztviséget viselőig szívesen látott és támogatott eszme legyen. És mi, akik munkálkodtunk és hittünk az Eszme előbb, vagy utóbb elkövetkezendő előretörésén, negyvennyolc órával az ünnepség után nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy ténykedésünk nemcsak megbecsülésben részesült, hanem azt is, hogy a Turulmadár tovább fog szállni, hogy hajtson, sarkaljon, üzzön bennünket a további munkára, mert a nemzet talpraállításának munkájában még igen nagy szerep vár a Baross Szövetségre.

... A Turulmadár tovább száll. Száll és viszi a magyar elgondolások horizontján karmai közt a Baross címet. Tizenhat éve, hogy a Szövetség munkáját jelképezte ez a szimbólum megszületett. Tizenhat év kellett ahhoz, hogy a Turulmadár lelke — a Baross-eszme — utat találjon az ország nemzeti alapon álló társadalmához. Ugy érezzük, úgy tudjuk, hogy ezeketán minden Baross tagtársunk még fokozottabb mértékben fogja kiépíteni a Szövetséget a köteleességteljesítés nagyszerű érzésével. A Turulmadár az ország számos pontján fog fészket rakni, hogy mindenütt serkentse a velünk gondolkodó magyar testvéreinket az együttes munkára. És mi bizunk benne, hogy a címer mögötti fegyelmezettség és az eszmét szolgáló gondolatok, cselekvések, célkitűzések el is fogják érni a mindannyiunk által oly hönőhajtott eredményt.

Gömbös Gyula miniszterelnök a nemzeti megújodást hozó reformpolitikát hirdette a Baross Szövetség közgyűlésén

A mai helyzetben — kezdette beszédét a miniszterelnök — különösen kedves nekem ez a Baross-lánc. Mert ebből azt látom, hogy politikai harcok közepette keresztény testvéreim erőt sugárzó szemekkel figyeik működésemet, s azt is, hogy az a keresztény társadalom, amelynek politikai, kulturális és gazdasági érvényesüléséért mindig küzdöttem, nem feledkezik meg arról a politikus-ról, aki miniszterelnök létre is ezeket az elveket vallja és ezeket az elveket akarja keresztülvinni. (Éljénzés.)

— Ez nem a gyűlölködés politikája, ez az egészséges önzés politikája. A magyar társadalom szokja meg azt, hogy vége van annak az életnek, amelyben urizálni lehetett. (Ugy van! ugy van!) Főleg szokja meg azt, hogy meg kell becsülni azokat, akik kezük munkájával, eszük tehetségével a szent munka jegyében élik mindennapi életüket, mert ők a nemzetnek azok a tényezői, amelyek állandóan szaporítják az erkölcsi és anyagi javakat. Valamikor azt mondtam, hogy a munkát piedesztálra kell emelni: ez legyen az egyik új magyar jelszó. Valahol azt is mondtam, hogy az az iparos, vagy az a kereskedő, akinek jó megy a dolga,

ne felejtse el, hogy neki tradicionális kötelessége gyermekeit ugyanarra a munkára nevelni.

A magyar miniszterelnök a Baross Szövetség eszméit vallja

— Az a körülmény, hogy ma idejöttem és hogy nagy örömet szerez nekem a most átadott Baross lánc, azt mutatja,

hogy a magyar miniszterelnök ugyanazokat az elveket vallja, mint ez a Szövetség. (Hosszantartó éljénzés és taps.) S örömmel kell látnom, hogy ez a Szövetség azon kevés keresztény egyesülések egyike, amelyek a helyes utra lépve alapításuktól kezdve még ma is fennállanak, sőt gyarapszanak.

(Ugy van! ugy van!) Az a hangukat, amelyet most itt tapasztalni szerencsém volt, s azok a felszólalások, amelyeket az imént hallottunk, azt mutatják, hogy a köz-

(Ugy van! ugy van!) Ne szégyeljük atyáink foglalkozását. (Óriási éljénzés!) Legyünk erős elhatározásuak abban a tekintetben, hogy mi — akármilyen jól megy is dolgunk — igazi polgári öntudattal folytatjuk azt a munkát, amely atyáinknak, nagyatyáinknak kenyeret, pozíciót biztosított. Mert, ha valami hiányzik ebben az országban,

az igazi polgári öntudat hiányzik.

(Ugy van! ugy van!) Az az erős öntudat, amely meghajlik azok előtt, akik vagy ellenségeként állnak vele szemben, vagy olyan tényezők, akik a nemzet szempontjából semmit sem jelentenek, akárhonnan jönnek is. (Viharos éljénzés és taps!)

— Annak idején, amikor ez a Szövetség életrehozott, a magam részéről értékes és nagyöbűjű keresztény gazdasági megmozdulást láttam benne. Azért léptem be tagjai sorába — bár nem vagyok sem kereskedő, sem iparos — mert helyeseltém törekvéseit, s mert ebben a Szövetségben különös tünetet láttam, amely nálunk meglehetősen ritka: a kitarást, az eszméhez való fanatikus ragaszkodást, a munkában és az élet küzdelmeiben kifejtett, s a nemzetet is erősítő szolidaritást, s azt a fejlett polgári öntudatot is egyszersmind, amelyről az imént beszéltem. (Taps.)

vélemény — s ez engem boldoggá tesz — megértette a miniszterelnök politikai intencióit. (Lelkes taps.)

Ezeket a miniszterelnöki intenciókat nem lehet utjukból kitéríteni.

(Viharos taps.) Ha nem is egészen nyílegyenesen — mert az élet sajnos csak ritkán tár fel nyílegyenes utakat előttünk — de biztosan vezetnek a célhoz. Azokhoz a politikai, kulturális és gazdasági célokhoz, amelyeket szerencsém van a magyar közélet nagy porondján képviselni. (Lelkes éljénzés.)

— Nemzeti öncéluság: ez az egyik eszme, amit hirdetek. Ez az eszme az önzetlenséget jelenti a nemzettel szemben, alárendelést, amely gondolat ellen annyira küz-

denek azok, akik a letűnt liberális korszak katonái.

Nem a katonai alárendelés ez, hanem az eszmeközösségből fakadó önfegyelem

az, amit a nagy történelmi célok elérése szempontjából hirdetek és követelek. (Nagy tetszés.)

— Hirdetem a sorsközösséget is. Ez jelenti érezni azt, hogy minden magyar sorsa attól az egy nagy gondolatától függ, hogy elér-e ez a nemzet célját, vagy sem. (Ugy van! ugy van!) Ne azt nézzük csupán, hogy a mi

Céltudatos szervezetséggel fellépni

— Sorsközösség! Jelenti azt is, hogy engem bántanak, ha a nemzetet bántják; jelenti azt is, ha testvéreim bántják, ha a gazdasági aláadás és tönkreteszk, ez az én bajom is, mert a sorreám is kerülhet! Ezért kell hogy egy közös gondolat: a sorsközösség gondolata jegyében tömörülve készüljünk fel a közös munkára és a közös harcra. (Ugy van! ugy van!)

— A XX. században, főként a mai nehéz európai helyzetben, s különösen az olyan nemzetnek, amelynek nagy történelmi céljai vannak,

a nagy ázsiai fajtákat jellemző hallgatással, önmegtágadással és magas erkölccsel kell felvérteznünk magunkat és ugyanezt a szellemet kell beleoltanunk minden magyarba.

(Ugy van! ugy van!) Ne az elmult liberális korszak által kimunkált tultengő egyéni szabadság apostolai legyünk, hanem az a sorsközösségben megszületett új magyar szellemé, amely röviden ezt jelenti: mindent a nemzetért. (Viharos taps és helyeslés.) Mindent — egyéni érdekeink alárendelését is a nemzet érdekeink, Mert ha nagy célok felé megyünk, céltudatos szervezetséggel kell fellépünk: a dezorganizált nem-

saját házuk körül rendben van a dolog s akkor már elégedettek vagyunk. Az is érdekeljen minket, hogy a másik magyar testvérünk háza körül se legyen baj, mert hiszen tudnunk és éreznünk kell, hogy minden magyar ház ezen a földön épül, hogy ez a föld az, amelyen s amelyből élünk, amelyen őseink porladoznak, hogy ez a föld a mi közös földünk, a mi közös anyánk. (Viharos taps. Éljénzés.) Éreznünk kell, hogy hiszmit teszünk, mindig ezért a hazáért tesszük — akkor is, ha a magunk érdekeiért cselekszünk.

zet nem tudja leküzdeni azokat az erőket, amelyek egyszer már szervezeten felvonultak vele szemben és meg is buktatták a történelem egyik tragikus órájában. (Viharos éljénzés és taps.)

— Wolff Károly barátom és én két különböző politikai táborban vagyunk. Kérdezhetnétek testvéreim, miért, de kérdezhetné ezt ő is, sőt jómagam is. (Ugy van! ugy van! Halljuk!)

Mindenre van azonban magyarázat. Jóllehet a magyar ember a magyar hadsereg gondolatához ragaszkodik, én még a nagy német hadvezérre, Moltkéra hivatkozom, aki ezt mondotta: „Getrennt marschieren und vereint schlagen!” magyarul:

egymástól függetlenül menetelni, de a közös célba egyszerre érkezni és egyszerre ütni, illetve együtt harcolni.

(Viharos taps és éljénzés. A jelenlevők felállnak és percekig tapsolnak.) Hangsúlyozom azonban, nem a rombolás jegyében ütni és harcolni. Hangsúlyozom, hogy minden magyar állampolgárt egyformán becsülni. Hangsúlyozom: akaratunkat az építés szellemében érvényesíteni, a hagyományok tisztelésének jegyében előremenni és reformokat akarni, — de akarni egy új magyar életet, amely gazdasági, szociális, kulturális és politikai téren biztosítja mindnyájunk érvényesülését. (Viharos taps és éljénzés.)

„Testvérem! Ne legyen az érzésed, hogy rabszolgaságban vagy!”

— Hangsúlyozom, új magyar életet, minden akadályon keresztül, olyat, amelyben boldog lesz a magyar.

Uj életet, olyat, amelyben ne legyen az az érzésed testvérem, hogy rabszolgaságban jársz,

hogymásoknak vagy eszköze.

(Viharos taps.) Mert a magyar csak egy vonatkozásban lehet eszköz: az öncélú magyar nemzet vonatkozásában! (Óriási taps.) Odaadn minden erőt, anyagit, erkölcsit, fizikait egyaránt a cél, illetve az e mögött rejlő nagy magyar történelmi hivatás elérésének érdekében (Megújuló taps és éljenzés.)

— Ahová nézünk, azt látjuk, nincsen olyan terepünk, ahol a magyar életnek, ahol a magyarság többsége ne vána a reformokat.

(Ugy van, ugy van!) Nincsen olyan terepünk a magyar életnek, ahol a magyar ne érezné azt, hogy annakidején elhanyagolták érdekeit. (Ugy van! ugy van!) Nincsen magyar életmegnyilatkozás, ahol ne éreznök, különösen a közéletben, az alkotó közéletben, hogy

Kormányom a nemzet napszámosa

— Ne ijedjünk meg egymástól, testvéreim.

Ne lássunk és ne keressünk minden sarokban forradalmárt csak azért, mert merünk alkotni, akarni,

valami furcsa titokzatos erő fogja le az alkotásra elhatározott kezeket.

(Ugy van! ugy van! Taps.) Reformokat, programokat csak akkor alkothattunk mindig, amikor választások előtt állottunk. Akkor ezt mindenki tudomásul vette s nem tekintette forradalmi megnyilatkozásnak. Abban a pillanatban azonban, amikor a reformok jegyében tényleg cselekedni is akarsz magyar testvérem, — például ipari minisztériumot akarsz felállítani (Lelkes éljenzés és taps!) — akkor az az érzésed, hogy hinárba jutott mozgáshoz szokott kezed, s karod nem tud elég erőt kifejteni. (Ugy van! ugy van!)

— De ha van ilyen hinár, akkor egy kötelessége van az államférfiunk: kotrógépeket hozni (Viharos derűlttség, éljenzés és taps) és megtszítani a partot, s a medret is, hogy simábban folyjék a víz, s gyorsabb legyen a csónak utja. (Percekig tartó éljenzés és taps.)

mert merjük akarni azt, hogy a magyar társadalmi élet kiegyensúlyozódjék, hogy a magyarsági élet abba az összhangba kerüljön — a konzervatív gazda-

sági politika jegyében, ezt aláhaluzom — amely összhang nélkül nem tudom elképzelni sem a gazdasági, sem a szociális jólétet. (Ugy van! ugy van!)

— Erre az országra egész Európa felfigyelt, amikor új eszmék útjában példás nyugalmat tanusított, Bozsánatot kell kérnem szerénytelenségemért, de merem állítani, hogy ez talán azért történt így, mert az emberek hisznek abban, hogy ez a kormány igazságot hirdetett és igazságot akar.

Ez a kormány nem egyes klikkek kormánya, hanem az összmagyarság kormánya, napszámosa annak a magyar életnek, amelynek virágait szeretettel kívánja gondozni és öntözni. (Nagy taps.)

— A Baross-Szövetségtől azt kérem, vegye tudomásul, hogy ez a nemzet, amely sokáig nem élt önálló életet s amely nem is olyan régen a tévhitiek, téveszmék és a nemzetet aláadó jelszavak után igazodott, nagy feladatokra készülődik, hogy ez a nemzet tudja — s Önök is tudják magyar testvéreim, hogy rendkívül sok tennivaló van még hátra. Önök tudják legjobban, hogy a munkához el-

határozás, tehetség, kitarítás, szorgalom s főleg nyugalmas légkör kell. A nyugalmas légkört ez a kormány megteremtette s a nagy cselekvések — a mindnyájunk által elfogadott reformpolitika jegyében — rövidesen be fognak következni.

mert már készen vannak a szükséges törvényjavaslatok, legalább is annyira készen, hogy nemsokára a törvényhozás elé lehet őket terjeszteni. (Lelkes taps.)

— Természetesen vigyázni kell, nehogy Hübele Balázs módjára a demagógia atmoszférájában cselekedjék a kormány. Ez a kormány becsült minden értéket és tudja, hogy nem a barakkok, hanem a köböl emelt épületek tartanak örökké. Barakkokat huszonegy óra alatt lehet építeni, a nemzet nagy erős fundamentumát, az új Magyarország alapjait azonban csak kitarással és türelemmel lehet lerakni. A Baross Szövetségben hagyományossá vált szolidaritás jegyében kérem Önöket, hogy támogassanak munkámban. (Viharos éljenzés és taps.) A jelenlevők helyeiről felemelkedve percekig éljenzik és tapsolják a miniszterelnököt.)

A Baross Szövetség közgyűlésének ünnepi záróülése

A Pesti Vigadó február tizedikén országos jelentőségű hatalmas eseményeknek volt tanúja. Talán elindítja egy egészen új irányzatnak. A szövetségi tagok már hat óra tájban sűrű rajokban lepték el a Vigadó hatalmas épületét. A Baross Cserkészcsapat és a Német-utcai cserkész zászlóalj együttesen tartották fenn a rendet. A Vigadó képe szokallanul ünnepi. A Baross Szövetség új zászlaja mindenütt ott van. Harminc szakosztály ugyanannyi zászlaja a Turul-madárral kék-fehér mezőben, tarkítva nemzeti színű lobogókkal és a lóváros színcével, a feljárt, a lépcsőház gazdagon díszítve dőlészki növényekkel, mind mind arra mutatnak, hogy itt nagy dolgok fognak történni.

A Baross-rendezés gyakorlati kara a helyén és minden érkezett üdvözlöve fogad. Valami olyan felemelő, lélekemelő ez a rend és fegyelmeltség, mintha csak egy egészen más világ lenne. A rendezőség élén ott van mindenütt az országos elnök és az elnökség minden tagja, valamint a csoport és szakosztályi vezetők.

Egymás után érkeznek a közgyűlés vendégei. Almásy László a képviselőház elnöke, Putnoky Móríc a képviselőház házánagy, dr. Senn Ottó a Máv. elnöke, dr. Veress Gábor a Máv. igazgatója, dr. Bednárz Róbert praefatus, dr. Sipőcz Jenő főpolgármester, dr. Szendy Károly polgármester, Lieber Andre, Lamotte Károly alpolgármesterek, a tanácsnokok közül itt látjuk:

dr. Felkay Ferencet, dr. Salamon Gézát, dr. Bódy Lászlót, báró Babarcsy Istvánt, Rosta János tanácsosi főjegyzőt, majd feltűnik Horrer Ferenc ny. alpolgármester, dr. Csorna Kálmán az árvaszék elnöke, dr. Szel Jenő vezérigazgató, Mutschenbacher Emil felsőházi tag, dr. Tormay Géza, Pétery Ödön államtitkár, dr. Szörtsey József a Tesz ügyvezető elnöke, Baross Gábor a Tesz országos elnöke, dr. Halla Aurél min. tanácsos, dr. Morvay Jenő tanácsnok, Morbitzer Dezso igazgató, Márkus Jenő a Beszkar vezérigazgatója, Hunyady Ferenc vezérigazgató, Láng Guszláv a Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesületének elnöke Kurfürst István vezérigazgató, Paulovits Géza bankigazgató, Törley Antal, Törley Tibor gyárosok, Honffy Lajos adóhivatali igazgató, dr. Gorondy-Novák Sándor az árvaszék h. elnöke, dr. Kovács-házy Vilmos tanácsnok, dr. báró Szalay Gábor a posta vezérigazgatója, dr. Bényei Károly postafőigazgató, Csécsi Nagy Miklós altábornagy, dr. Veszler Guszláv árvaszéki elnökhelyettes, dr. Schmaederer Oszkár, dr. Battaly Imre kerületi elöljárók, dr. Papp József udv. tanácsos, dr. Horony-Pálffy Aurél főjegyző, Czitó Sándor tábornok, dr. Boros Pál főjegyző, Szabaly János, dr. Véssey Ede, dr. Domonkos Gyula h. rendőrkapitány, Schilling Zoltán a szabaldalmi bíróság elnöke, Király Kálmán tanácsnok, Váky Bertalan min. tanácsos, Bánlaky Géza igazgató, dr. Vink-

ler Elemér szegedi, Burghardt Antal és vitéz Kozma György hőmezővársárhelyi, Luca János kispesti, vitéz dr. Dávid Géza debreczeni elnökök küldöttségek élén, ott látjuk Makó, Orosháza, Szentes, Békéscsaba küldötteit a szegediek társaságában, majd jön Némethy Károly tanácsnok, Barna Szögyén Bertalan miniszteri osztályfőnök, dr. Avarffy Elek a MONE elnöke, Staub Elemér államtitkár, Nagy Antal a kamara népszerű alelnöke, dr. Kováts Alajos a Statisztikai Hivatal elnöke, dr. Goszleth Ernő kerületi elöljáró. Nagy tisztelet fogadja dr. Légrády Ottó főszerkesztőt, Petrovácz Gyula országgyűlési képviselőt. Az egyre sűrűsödő tömegben látni dr. Kozma Jenőt, dr. Raffay Sándor püspököt. Általános figyelem fogadja dr. Sztranyauszky Sándor pártelnököt, nagy feltűnést kelt dr. Karl Schnurre és Herbert Möhring német követési urak megjelenése, ott van Helniczky Laszlav lengyel konzul, vitéz Pesthy Müller József Lee litván főkonzul.

Félhét óra tájban a Vigadó mintha már szűk lenne. A levegőben nagy várakozás, izgalom. Valami a feszültség fokozza a várakozást. Egyszerre megszólalnak a haronák és belép dr. vitéz József Ferenc főherceg, a Baross Szövetség vezérnöke, akit hatalmas ováció fogad. Pontban hat óra 35 perckor a Vigadó előtti rendőri diszszakas felsorakozik és megérkezik vitéz Jákfi Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök és dr. Fobinyi Tihamér

kereskedelmi miniszter, továbbá dr. Wolff Károly orsz. képvis. Éljenzés, erőteljes harsonnázás. A miniszterelnököt az elnökség tagjai körülveszik és felkísérik. A menet élén egy cserkészszakasz négy Baross heroldzászlót visz.

Ezalatt bent a közgyűlés termében már minden talpalatnyi hely elfoglalt. A karzatok is zsúfolva. Az első két sorban végig a megjelent előlékségek foglalnak helyet. A többi mezőket és oldalt az ülőhelyeket a Szövetség tagjai foglalják el. Első pillantásra is látni, hogy az egyes szakmák szorosan egymás mellé csatlakoznak. Akiik későbbben érkeztek, már csak állóhelyt kaphattak. A teremben melynek befogadóképessége 500 főre rug, legalább 800 ember szorong. Az elnöki emelvényen a zászlótartók előtt két sor szék. Az elsőben helyet foglalnak majd a közgyűlést vezető elnökségi tagok, e mögött külön áll négy szék, a Baross Eredmlánc Bizottság tagjai részére. Az egész sajtó elküldötte képviselőit. Dacára ennek a zsúfoltságnak mégis nagy a rend. A Fenség, a miniszterelnök, valamint a kereskedelmi miniszter ezalatt a fogadóteremben cerclert tartanak. Pontosan háromnegyed hét órakor az országos elnök bevezeti a Fenséget és miniszterelnököt, valamint a kereskedelmi minisztert és kísérelét a közgyűlés termébe. A zenekar a Magyar Hírszkegyet játsza és utána belekezd az országos elnök programbeszédébe.

|| Jó forgalom + tisztes haszon = Franck pótkávé! ||

Hovszky János hatalmas programbeszéde

Szeretettel, őszinte megbecsüléssel üdvözlöm nemcsak az elnökség, hanem a Szövetségünk összessége nevében a magyar közélet kiválóságait, akik a mai közgyűlésünkön megjelentek és akik elgondolásaik és cselekvéseik útján hazánk politikai és közgazdasági életét irányítják. Nem sorolhatom fel külön-külön a jelenlévő vendégeinket. De minden vendégünknek kijáró megbecsülésünket különösen teljessé teszi, hogy a résztvevők soraiban itt tisztelhetjük:

József Ferenc Ő királyi fenségét. (*Nagy taps*), vitéz jak-fai Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök urat (*Lelkes éljenés és taps*). **dr. Fabinyi Tihamér** m. kir. kereskedelemtügyi miniszter urat (*Lelkes taps és éljenés*), **németprónai Wolff Károly** és **dr. Sztranyavszky Sándor** Őnagyméltóságokat, **dr. Sipőcz Jenő** főpolgármester, **Szendy Károly** polgármester, **Lamotte Károly** és **Liber Andre** alpolgármester urakat. (*Lelkes éljenés*.)

Történelmi időket élünk

Amidőn ennek a nagyon előkelő és díszes közönségnek a jelenlétében az ünnepi záróülést ezennel megnyitottam jelentem ki, úgy érzem, mélyen tisztelt Közgyűlés, hogy történelmi pillanatok vagyunk a tanui. Egy darab történelem az, amikor az egész világot átható, állandó politikai és gazdasági feszültség közepette egy sokszorosan megpróbált nemzet igazi fiai összegyűltek itt, hogy kétségbevonhatatlanul hazafiságuk által vezetettve, feltárják lelkük sebeit és az ország vezetőitől kérjék, remélik, ennek az ellenségeink által annyi szenvedésre ítélt

csonka hazának egy boldogabb korszakba való átvezetését.

(Ugy van, úgy van!)

Közel tizenhét éve, hogy a nagy háború lezajlott és még mindig nincs béke a világban. Amit a világháborúban a gépfegyverek és tankok végeztek el, azt most a gazdasági reterziók, vármok, vízumok, a népek közötti állandó féltékenykedés, irigység és kapzsiság teljesítik. A nemzetközi megállapodások egész sora nem képes megküzdenni a Páris-környéki gyűlöletes és igazságtalan szellemből született és abból táplálkozó,

a népmilliókat bilincsbe béklyózó gazdasági harcmodók embertelen támadásaival.

(Ugy van, úgy van!) A nemzeteknek ebben az egymást típrő versenyében úgy áll az ellenségés érzületi szomszédok gyűrüjébe ékelt csonka Magyarország, mint a rokkant hős, akinek életerejét csak az elkövetkező

isten igazságban való törhetetlen hite tartja fenn.

(Ugy van, úgy van!) De ez a csonka hős, mélyen tisztelt Közgyűlés, nemcsak a doberdói tűzáradatban állotta meg a helyét és Limanovánál és Otrantónál (Éljen a Kormányzó! A Közgyűlés feláll és hosszasan ünnepl.) mutatta meg erejét és akaratát, hanem ősei által évszázadokot át védelmezte az európai kultúrát, az azt legyűrni akaró kelet felől betörő, Európa, de egyben a keresztény kultúrát is elsöpreni akaró **posztdnyásgal szemben**. És ez a csonka ország most is bizonnyal megpróbáltatás után bizonyosságot tett életerejéről és a megújulás utáni vágyának biztosságáról. Mint ahogyan a hótakaró alatt tavaszról álmodik a megfagyott vetés, úgy tör elő a szenvedésekben összeszorult magyar

szív mélyéről a zengő hazaszereget, amely ezeken a vérrel áztatott rögökön az új magyar élet lendületét akarja megteremtteni.

Minden, ami nazánkban 17 éven át történt, ennek a törhetetlen szívósságnak a bizonyítéka, mi azonban, tisztelt Közgyűlés, akik a magyar közéletnek

napszámósa, kereskedői, iparosa
és östermelői vagyunk,

rajta tartjuk a kezünket ezen a sokat szenvedett szíven és teljes közvetlenséggel érezzük annak lüktetését, az állapotát. **A mindennapi élet napszámósa** talán közelebről és jobban látják a bajokat, amelyek ebben az országban ma még fennállanak. Ezért talán szabad hangsúlyoznom azt, hogy bennünket az élet realitáit tanítottak meg a bajok igazi forrásainak és

a segítés módjainak megismerésére.

Mernem állítani, hogy az a lelkiismeretes és odaadó munka, amelyet az ország minden részéből összesereglett tagjaink — csak a haza szolgálatát tartva szem előtt — a Baross Szövetség közgyűlésén és kongresszusán három napon át kifejtettek, közelebb vitt bennünket a jelen átfogó képének megismeréséhez. Lesz alkalmunk ennek a szakmunkának leszárt eredményeit még a mai ünnepélyes záróülés keretében az ország nagy nyilvánossága elé bocsátani és én hiszem, hogy azok a magas közéleti tényezők, és a magyar közvélemény, akiknek bírálata alá munkánkat bocsátjuk, méltányolni fogják céljaink nemességét, és törekvésünk tisztaságát. (Halljuk, halljuk!)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Baross Szövetség gazdasági testület. Mi nem foglalkozunk az ország közéletét irányító politikai elgondolások bírálatával. Azonban annak a pozíciónak súlyával, amelyet a Baross Szövetség a nemzeti célokért küzdő magyar társadalomban és annak közületében elfoglal, ajánljuk fel tapasztalatainkat, tudásunkat, **hazafiságunkat és lelkesedésünket**, az ország megbecsült és jelenlévő vezető egyéniségeinek oly célból, hogy a lelkiismeretes munka leszárt eredményeit az ország javára hasznosítani méltóztassanak. (Taps, — hosszas éljenés.)

A nemzeti megújulás csak a keresztény gondolatból indulhat ki

Végtelenül jól esik megállapítanom, hogy itt az elnöki emelvényen és ebben a teremben együtt ünek azok a vezető férfiak, akik a keresztény és nemzeti gondolatot szívből és meggyőződéssel szolgálják. (Hosszú taps, éljenés.)

Nézetünk szerint és ez a mi hitvallásunk is: az ország felvirágoztatásának a munkája más alaplób ki sem indulhat.

(Ugy van!) Bátorodom hitvallásukat indokolni azokkal a jelenségekkel, amelyekre már részben rámutattam és amelyek ténylegesen fennállnak: hogy ma, amikor Európának a képe a most meginduló nagyfontosságú nemzetközi tanácskozások által újja fog alakulni, a legfőbb feltétel az, hogy

egy nyugodt, gáncsvetések nélküli, a népmilliók érdekében álló és nemzeti jellegű reformtörekvések tartalmazó kormányzati politika minden magyar szívet egybefogva teljes mértékben érvényesülhessen.

(Dörgedelmes taps.) Ezért kérem a magyar ipar és kereskedelem nevében, amely a megpróbáltatásoknak súlyos esztendeit élte keresztül, hogy

A sürgős kormányzati teendők sora

Tisztelt Közgyűlés! Én nem kívánok megnyitni beszédemben az előterjesztendő javaslatokkal részletesen foglalkozni. Mégis rá kell mutatnom a gazdasági életnek néhány rendkívül súlyos jelenségére, amelyek éppen a magyar nemzet élet-halálharcának sikeresséttelének érdekében feltétlenül orvoslandók. Azt, hogy hogyan irányítsák a nemzet politikai élete, majd megmutatják nekünk a politikai élet vezéregyéniségei, akik az elsők között itt vannak.

De a nemzet vezére a nála megszokott objektivitással és magyar testvéri megértéssel, úgy vélem, jó néven veszi tőlünk, a nemzet napszámósaiktól, ha mi viszont az ő figyelmét

a mindennapi élet fájó sebeire irányítjuk.

Igy mindenekelőtt rá kell mutatnom a nemzet gazdasági életének arra a legsúlyosabb jelenségére, hogy

minden erőfeszítés ellenére, a közönség vásárlóképesége még most is igen alacsony színvonalon áll.

(Ugy van, úgy van!)

A Baross Szövetség évek óta tartó ernyedetlen munkával törekszik a fogyasztóképeség emelésére, mert meg van győződve, hogy ezen a téren veszélyek leselkednek reánk, ha kellően átgondolt intézkedések és itt elsősorban a legkisebb munkabérek megszásása, az építőipari kulcs-szakmára gondolok, — a maguk idejében nem történnék meg. A helyzet az, ha gazdasági életünk tovább hanyatlana, akkor talán elvázna az egész becsület

a közéletnek minden komoly irányítója

e történelmet újból fordító időben rendetlen alá minden egyéni törekvését a köz érdekének,

mert úgy érezzük, elérkezett az a pillanat,

amikor egy gondolatban és cselekvésben egybeforró ország a régi szentistváni bírodalom alapjait újból megerősítheti a hagyományok tiszta tüzén keresztül.

(Hosszas taps.)

Mert mit mutat, mit vetít a népek sorsának vásznára a lehetőség?

Európa ujjalakul. **Yugoszlavia** látja ezt már a nagy államériak. A **Luna-medence** átszervezése során a magyar Geniusz, a magyar államalkotó ereje nem maradhat telten, mint esüggédő a sorvadás szomorú jegezejen. A nagy boszorkánytűben fő a jövőendő. Ezért imádságszerűen

küldök hő fohászt az Egek Urához, hogy alkotóerőink a hagyományok tüzében összeforrva, a jövőért folytatandó küzdelemben győzhetedelmű edzzék az összefogásból eredő fegyvereinket.

keresztény magyar társadalom. (Ugy van, úgy van!) Különösen rá kell mutatnom, hogy a középosztály gazdasági ereje gyengült meg nagymértékben, másrészt pedig az östermelőréteg tűnik el a kereskedelemből és iparból, mint jó vásárlóközönség. Elismerjük, hogy a kormányzatunk mindent elkövet a gazdasági megerősítésére, de szerény véleményem szerint ez a törekvés nem vezethet addig teljes sikerre; amíg vannak ebben az országban **olyan társulások**, amelyek öös

kartel érdekeik védelmében nem tudják törekvéseiket a nagy nemzeti célok alárendelni.

— Senki sem tiszteli jobban a magántulajdon és a munka értékét, mint a Baross Szövetség, de vannak korszakok, amidőn a magán üzleti tevékenységnek

áldozatokat kell hoznia a nemzet boldogulásának elősegítésére.

(Hatalmas taps.)

Tisztelt Közgyűlés! most ilyen korszakban élünk. A nagytöke mozgásának irányítóhoz a magyar kereskedelem és ipar nevében azt a figyelemzetést intézem, hogy

mérsékeljék a szervezett nagytöke fel- és elszívóképeségét,

hogy a lerongyolódott magyar fogyasztó ismét talpraállhasson, megérsődhessek, mert erőteljes fogyasztóközönség nélkül ipar, kereskedelem, östermelés tartós felvirágozása nem emelkedhetik soha! (Ugy van! Ugy van! Taps.)

Ehhez zárkózik szorosan a közterheknek arányosabb elosztása. **Az adóreformnak kérdése,** tudom, hogy a miniszterelnök új

egyik legfőbb gondja és mondhatom és ezt tessék nyílt színvallásnak tekinteni:

ennek helyes megoldása az egész ország igazi háliját vonja maga után.

(Taps.)

Hangszólyom kongresszusunk határozatai közül azt a kívánságot, amely minden vallásos érzelmi

magyar állampolgár legelsőbb óhajataként törvénybe kívánja iktatni az ipari és kereskedelmi élet terén a vasárnapi munkaszünet megszentelését.

(Dörgő éljenzés, nagy taps — felkiáltások, hosszú tüntetés, lelkesedő vihar).

Az országos elnök most Gömbös Gyula miniszterelnökhöz fordulva mondja a következőket:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur! Ez a Baross Szövetség szívesen és örömmel dolgozik, de

Gazdasági megújulás vezet a revízióhoz

Csak futólag említet ezeket a nagy kérdéseket, mert hiszen ezeknek szakszerű megtárgyalása az előző napokon lefolyt kongresszusunkon már megtörtént és a határozati javaslatokat elő fogjuk terjeszteni. Az én kötelességem csak az, hogy az ország figyelmét felhívjam ezeknek a kérdéseknek mely jelentőségére és **tisztelettel megkérem azokat a legszámtalomból egyéniségeket,** akik a magyar Sors irányítását ma kezükben tartják, hogy a felvetett kereskedelmi és ipari problémák megoldásával az egész gazdasági életet juttassák jobb helyzetbe. Mem állítani, tisztelt Közgyűlés, hogy a nemzetek között folyó hatalmas versengés, amelyre már hivatkoztam, ma legelőképpen gazdasági érdekekért folyik és hogy

a területi revízióért folyó nagy küzdelemin kívül a gazdasági kérdések helyes megoldása ma a legfontosabb nemzeti érdek, amelynek sikeres további irányításával a magyar nemzet ifjúságának élete is virágzásba szökkenhet, vagy elorsóvdhat. (Taps.)

A helyes gazdasági elgondolásnak a gyakorlati életre kiszűrődése kell, hogy az általunk is helyesnek tartott

reformpolitikának alapja legyen, amely ha szándokában jó irányt képvisel, úgy az fogja ebben az országban az elcsigázott

adóalanyokat erőhöz, a magyar ifjúságot elhelyezkedéshez juttatni.

(Éljenzés.)

Az az örömdetes fellendülés, ami újabb az idegenforgalom terén hazánkat a népek nagy országútjának sodrába bekapcsolta és aminek érdekében a Baross Szövetség külön csoportként működő alakulata József Ferenc királyi herceg Ötönségének (Lelkesen és hosszasan ünneplő) irányítása mellett annyi odaadással és sikerrel fáradozik, szintén egyik legnagyobb és legfontosabb eszköze volt annak, hogy

a magyar lelkeséget a világ minden népe előtt vonzóvá és rokon-szenvenessé tegye.

Arra törekszünk, hogy ennek a gyönyörűen izmosodó idegenforgalmi mozgalomnak

a mi iparosaink és kereskedőink, összes magyar városaink hasznát lássák

és hogy az idezőnlő külföldiek a hagyományos magyar vendégszereteten kívül

elvárja, hogy ebben az országban a keresztény erkölcsnek megfelelően a vasárnapot megszentelhesse!

(Dörgedelmes leirhatatlan lelkesedés követte a jelenetet, a miniszterelnök a kereskedelmi miniszterrel beszél, aki azonnal feljegyzést készít.)

Égetően fontos és halaszthatatlan a kereskedelem és ipar szempontjából az újabb időben mindjobban

elmérgesedő, a kiskereskedelem és az adófizetők táborát egész zászlóaljakkban pusztító nagyvárosi verseny rendezése.

(Hatalmas tüntetés ismétlődik meg.) A vállalkozási kedv élenkítése céljából elengedhetetlenül szükséges a közszállítások terén a hitelezés elvén alapuló megbízásoknak bizonyos összehatárig való szorítása és a kisiparnak és kiskereskedelemnek rendelkezésére álló hitelkereteknek további bővítése. (Ugy van! Ugy van!)

a magyar kéz munkáját, a magyar ész és szív kiválóságát megismerjük és megbecsüljük.

Amennyire én a magyar fajtámat ismerem ahhoz, hogy a mi népünk nagyszerű értékei az egész világ előtt becsültek lehessenek, nem kell más, mint hogy lelkiismeretesen dolgozhasson családjaért, hazájáért, hogy az élet lehetőségei érthessék ezt a népet, mert a magyar ember szorgalmas, értékes, dolgozó és törekvő típus, aki a maga erejéből és keresztényi hitével, Isten segítségével akarja a háborús lerongyolódás után tűzhelyét felépíteni és

hazáját ismét izmossa, erőteljessé tenni.

Ha ez a mai közgyűlésünk eléri ezeket a célokat, amelyekel kitűntünk, hogy egyes elgondolások tekintetében egy nevezőre hozzuk az ország

legelső közfunkcionáriusát a legkisebb adófizetővel

és ha a reformtörvények és a kormányzati politikában az ország gazdasági

erőit olyan figyelemben

és megbecsülésben fogják részésséni, mint amely figyelem ezeknek az erőnek érvényesülését és virágzását biztosíthatja, akkor jogosan kiálthatjuk oda a világ ítélőszékének, hogy

ez az ország teljes joggal követelheti a magyar igazság elismerését.

(Éljenzés.)

E reményben indítom el a mai ünneplés záróülést és még egyszer szívem egész melegével köszöntöm

illusztris vendégseregünket és az én kedves, velem együtt szoros összefogásban álló és dolgozó Baross-testvéreimet!

(Hosszantartó éljenzés, taps és meleg ünnepelés.)

Az elnök beszéde után dr. Purebl Győző igazgató bejárja a kongresszusi bizottságok javaslatait melyeket a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogad.

A lelkesedés elűtével az elnök bejelenti, hogy a kereskedelmi miniszter ur a Szövetség elterjesztése öt érdemes tagnak elismerő díszoklevelet adományozott. Az elnök egymás után szólítja az emelvény elé: Diera Ignác szobafestő és mázóoló mestert, Brunhuber Béla fényképész, Barabás Gusztáv és Bárány Ferenc, fűszerkereskedőket és Sztanics József férfiszabómestert. Majd felkéri a Kamara alelnökét hogy az okmányokat adja át. A Kamara alelnöke a következő szép beszédet intézi a kitüntetettekhez:

Nagy Antal a Kamara alelnöke átadja a miniszteri díszoklevelet

Királyi Fenség! Kegyelmes Uraim! Mélyen tisztelt Közgyűlés! A mai ünnepi díszközgyűlésen nekem jutott az a megtisztelő és igen kedves feladat, hogy ezen a díszes ülésen a kereskedelemügyi miniszter ur Öngyméltósága megbízásából a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében átadjam a Baross Szövetség öt érdemes tagjának a miniszter ur elismerő oklevelét. A kitüntetett iparos Baross-testvérek harminc, illetve harminchat év őt, mint önálló iparosok munkálkodnak és ezen idő alatt szaktudásában hivatásuk magaslatán állva, keresztény nemzeti szellemben munkálkodva, elismerést és megbecsülést szereztek ugy saját maguknak, mint a magyar iparnak és kereskedelemnek.

Örömmel tolmácsolom ezt akkor, amikor a küzdelmes időkben megállunk, hogy szeretettel köszöntsük a tisztas iparnak és kereskedelemnek e derék munkásait, akik a mai sulyos időkben is módot találtak ahhoz, hogy saját üzletük vezetése mellett a köz érdekét szeretettel munkálják. Örömmel állapítom meg, hogy a miniszter ur öngyméltósága kitüntetésével a magyar ipar, a magyar kereskedelem iránt érzett nagy szeretetét és megbecsülését mutatja kifejezésre.

Boldog vagyok, hogy a miniszteri elismerő oklevél átadása alkalmával szeretettel üdvözölhetem Diera Ignác szobafestő és mázóoló mestert, aki harminchat éve dolgozik szakmájában tisztelettel, a jó iparos minden erejével és a szakmai érdekek előmozdítása céljából életre hívta az anyagbeszerző hitelesítőbizottságot.

Különös örömmel köszöntöm a miniszter ur Öngyméltósága nevében Brunhuber Béla urat, a Baross Szövetség fényképészszakosztályának érdemes ön-

két, aki harmincéves önállósága alatt nemcsak vállalatát fejlesztette, hanem ott volt mindenütt, ahol az ipar érdekeit kellett szolgálni és megvédeni.

Különös szeretettel és igaz nagybecsüléssel üdvözölöm Barabás Gusztáv és Bárány Ferenc önálló fűszerkereskedőket, akik üzleteiket magas színvonalra emelték. Ennek a szakmának a közületi eleme nem olyan, hogy egyes emberek működése külön feltűnő legyen. Ezért büszke öntudattal kell megállapítani, hogy a szakmai életben kiemelkedő helyet foglalnak el.

Szeretettel üdvözölöm Sztanics József szabómester urat, akit az élet nehéz küzdelmei nem akadályoztak meg abban, hogy a fiatalág előtt példaadó tevékenységet fejtsen ki. A Katolikus Legényegyletnél való működése a munka áldozatán felül anyagi áldozatot is jelentett számára. Ő a fiatalág további buzdítására nem riad vissza a pénz-áldozattól sem. Szakbavágó munkája révén az irodalom terén is munkálkodott.

A kitüntetett Baross-tagokat a miniszter ur Öngyméltósága és a Kereskedelmi és Iparkamara megbízásából szívem egész melegével köszöntöm és a miniszter ur elismerő oklevelét azzal adom át, hogy a magyarok Istene áldja meg további működésüket és adja meg a sikerek gazdagságát, hogy tovább munkálkodhassanak az ipar és kereskedelem érdekeiért. (Taps.)

Most bejelenti az elnök, hogy a Szövetség levelező tagjainak sorába megválasztotta dr. Hóman Bálint m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztert, dr. Sztranyavszky Sándort, dr. Petrovácz Gyulát, Szendy Károlyt, dr. Légrády Ottót és Király Kálmánt. A bejelentést megaláztatás fogadja. Felkéri németprónai Wolff Károly régi levelezőtágot, hogy a beiktatást véggezze el. Wolff Károly a következő hatalmas beszédet mondotta:

Wolff Károly hitvallása a keresztény gazdasági mozgalom mellett

A Baross Szövetség mai ünnepi záróülésén elmondhatjuk, hogy itt ma az igazi keresztény, nemzeti egység ül ünnepet.

A kereskedelem és az ipar reális talajon él. Az áru előállítása és forgalombahozatala a legreálisabb valóság. Mégis azoknak a lelkekben, akik a Baross Szövetséget megteremtették, ideálok égnének és azok megvalósítása vezette őket akkor, amikor a Szövetséget létrehozták. Talán ez paradoxonnak tűnik: ipar, kereskedelem és idealizmus.

Talán különös, hogy a mai materiális világban ideálokat keresek, pedig ezt keressen. Ennek a nemzetnek a jelene olyan sulyos, hogyha nem lenne idealizmus a lelkekben, ez a nemzet nem is tudná elviselni sorsát. De mert ideálokért él és azokért dolgozik, el fogja viselni a sorsát. Megacé-

lozott akaratlan fogja megbizonyítani, hogyha még akadnának is egyes titokzatos helyeken sántáni erők, ez az ország a kultúra szolgálatában hivatásait teljesíti ezen a helyen. Olyan nemzetet, amely az egyetemes emberi szempontból kulturális érték, elpusztítani nem lehet. (Taps, éljenzés.)

Ma csupa siralmat és jajgatást hall mindenki. Hol egyik tüzlet a másik után csukódik be, hol nagymultu cégek adják fel a harcot, a küzdelmet. Miért? Azért, mert az emberiség tüdve ellen legtöbb esetben divatos jelszavak ürügye alatt követik el a legnagyobb bünt, amikor divatos jelszavakat dobhatnak be, mint evolúciós jelenségeket. Amikor azt mondják, hogy a vallásérkölcsei alapnak nincs köze az iparhoz és kereskedelemhez. És ezzel rohamot intéztek a liberális gazdasági

rend égisze alatt a céhek ellen. A céheket lerombolták, hogy jöjjön a szabad kereskedelem, a szabad verseny az erők igazi harca. *Soha még nem követtek el olyan visszaélést az emberiséggel szemben, mint amikor a szabad kereskedelemről, szabad erők versenyéről beszéltek.* Mert nem szabad keres-

kedelem van és nem szabad erők versenye, hanem bizonyos tényező-k anyagi erőinek összefogása. *(Nagy éljenzés.)* A szabad verseny az erők szabad érvényesülése és soha olyan gazdasági diktatura nem volt, mi ma van, a szabad verseny égisze alatt. *(Nagy taps.)*

A céhrendszer eltörlésének nagy visszahatásai

Csak hogy megtámadták a céhrendszer, amely a valláserkölc uralma alatt tudott nagyot produkálni, tudott műremekeket alkotni és tudott megélhetést biztosítani. Megtámadták a céheket és az egyén tisztessége volt a jelszó, a kereskedelem legfőbb célja, holt volt az egyéni tisztesség relatív fogalom, faj és vér szerint különbözően értelmezik. *(Taps.)* Egyetemes kulturális értékekről beszélünk. Igenis egyetemes, kulturális érdek is, hogy az iparban és a kereskedelemben is érvényesüljön ugyanaz a keresztény erkölcs, amelynek érvényesülni kell a közélet és gazdasági élet egész vonalán. Hiba csak abban rejlik, hogy nem voltunk elég bátrak megvalósítani, hogy igenis a céheket, a keresztény erkölcsöt nem engedjük elrabolni. *(Ugy van! ugy van!)* Nem kellene akkor állami jóváhagyás és garancia, hogy a keresztény erkölcs minden kereskedésben és műhelyben ugyanugy uralkodjék, mint régebben az elavultnak mondott céhek idején. És mit látunk ma a fejlődés idejében? Hogy nincsenek megelégedve, hogy a szabad kereskedelem, a liberális gazdasági rend mindenütt halálhőrgés közepette

vívja létéért a csatát. *(Ugy van! ugy van!)* Akárhogy erőlködnek, az a körülmény, hogy érdekszervekkel akarunk belenyulni az alkotmányokba, azt mutatja, hogy visszafelé haladnak az erkölcsök talaján. Ma még nem nyitlan, de majd az állami tekintéllyel fogják kívánatosnak tartani, hogy minden kereskedő és iparos ne élhessen a szabad rablás jelszavával, hanem mindenki megbecsülésének jelszavával elsősorban a közérdeket tartsa szemelőtt. Azt lehetne mondani, hogy a kereskedelem és ipar nem politizál. Rendben van. De ismerik Önök az angol kereskedő pszichéjét? Az angol kereskedő bárhol legyen, mindenütt politikát csinál, akár Afrikában is politikát csinál, de a saját nemzetével is politikát csinál, mert az ő szemükben nem öncél az anyagi eszköz, hanem annak a szükségességnek bizonyítéka, hogy az anyagi eszközöket szerezzék meg mindenki becsülettel, munka segítségével, de ne feledje soha hogy minden nagy vagyonnak van kötelessége, minden nagy vagyonnak kötelessége szolgálatát felajánlani a nemzeti öncéluságnak. *(Nagy taps.)*

Valósuljon meg Széchenyi gondolata

A Baross Szövetség ideálokat keres, azokért dolgozik. És ma is ez a rendeltetése. Lehetetlen, hogy Széchenyi elgondolása ne valósuljon meg ebben az országban. *Lehetetlen, hogy a nemzet nagy egyeteme lényegében alárendelt szerepet játsszék az iparban és kereskedelemben.* *(Taps.)*

Az lehetetlen, hogy a nemzet nagy egyetemének érdekei ne legyenek az államnak parancsolói. *Lehetetlen, hogy kisebbségi érdekek ránehezdedjenek egy ország pénzügyi politikájára, az lehetetlen, hogy kisebbségi befolyások*

kössék meg a legjobb szándéku kormányelnöknek a kezét. (Viharos taps, éljenzés, hangos helyeslés!)

Az elnök ur hangsúlyozta az imént, hogy itt ülnek azok, akik a keresztény nemzeti gondolatért harcolnak ebben az országban, úgy küldök egy figyelmeztetést a boldog birtokban lévőkhöz: *ne feszítsék nagyon a hűrt a szenvedések és könnyek terén, mert ennek a birtokbantartásnak erőltetése nem békés fejlődést, hanem kiborítást fog előidézni.* *(Ugy van! ugy van!)*

Szervezni kell a belső erőket!

Reformmunka, igenis gazdasági reformmunka, ez a legrealisabb program, amelyet ma szemelőtt kell tartani Körül vagyunk véve az autarchia korlátaival.

Minden ország állig felfegyverkezve, kivételünk korlátozva, — nem tudunk mozogni, létezni. Ebben a rettenetes időben jogunk van élni és jogunk elsősorban idebent megszervezni erőnket. Ne legyen erő, amely a tömegek felett indokolatlanul uralkodni akar és gazdasági erejét a nemzet egyetemes érdekének rovására akarja felhasználni. *(Éljenzés.)* Igenis egyesüljünk a keresztény magyar nemzeti egység jegyében a szebb jövő, a őzitos megélhetés biztosításának útján. Nemcsak panaszokat akar hallatni a keresztény magyarság, határozatokat előterjeszteni, hanem jogát akarja érvényesíteni. *(Taps.)* Jogát, hogy a

kereszténység, a keresztény magyarság szabadon érvényesülhessen az iparban és a kereskedelemben. *Szabadon érvényesíthesse befolyását, hogy gyermekeinek ne kelljen koldulni a gyárak kapui előtt állásokért.* *(Viharos taps.)* Annyit beszélnek a kartelekről, hogy szinte azt mondhatnám, közhely, ha megemlíti valaki. De lehetséges az, hogy a szabad kereskedelem gunyszava alatt ezek a kartelek eltíporják a kisipart és kereskedelmet? *Talán még a kormányokat is meg merik fenyegetni azzal, hogy az ő uralmuk biztosítja a békét, pedig csak elősegíti a forradalmat és a háborút.* *(Ugy van! ugy van!)* Minden keresztény magyar ember lelkében élnek a vágyak és ha az intőző tényezők kénytelenek hallgatni, akkor legalább a szemük sugárzásából lássa ez a magyarság, hogy amit ők jajként bekéltanak a világba,

az ő lelkükben él az elhatározás és azok megvalósítása számdéukban áll. Mi lenne különben a társadalmi szervek hivatása, mint elősegíteni a nemzet boldogulását. Hogy független polgárok dolgozhassanak függetlenségük tudatában, ez legyen az a program, amit a kormány megvalósít a nemzet életében. *(Taps.)*

Ez volt az elgondolásuk azoknak, akik a Baross Szövetséget létrehozták. Én ott voltam, tudom, mit akartak. Egy francia társadalom életében nem is iennének olyan indokoltak, hogy az ipar és kereskedelemmel kapcsolatban keresztény jelszót tűzzön a társadalmi szervek zászlajára. De ezen nemzetnek évtizedes sanyaru tapasztalata ajkunkra hozza a zokszót, ha vasárnap kereszténynek tudunk lenni a templomban, azt akarjuk, ne legyen kereskedői, vagy társadalmi tényező, aki ne legyen keresztény a zöld asztalnál és a parlamentben a munka asz-

talánál. De jogunk is van azt mondani. Hát nincs egy szellemi dekadencia? Azt hiszik, hogy reális alapon nincs korszellemalakulás. A korszellem minden intézményben jelen van. A gazdasági rend jelenlegi válságai a korszellem jellemző tünete. A jelenlegi gazdasági rendben minden a fejetetejére áll. A pénzügyi politika új utakat keres. A régi birtokosok görcsösen ragaszkodnak a megszokott formákhoz, nem nézve a nemzet javait, csak az öns célokat. Ha trezorjaikba gyűjtik pénzüket és nem a termelés céljára használják fel, azt hiszik meg tudják menteni. *Hiába futnak vele országról-országra, a kollektív szó jelentkezni fog a keresztény szolidaritizmus jegyében és ezt fogja mondani: elég volt a hókusz pókuszokból, a frázisokból, de mi élni akarunk, nem akarunk koldusok lenni ebben a hazában.* *(Taps, hosszas éljenzés)*

A Baross Szövetség tényező a kereskedelemben és iparban

Vajon nem ez a béke jelszava? A békés evolúció jelszava? Mi békét akarunk, mindenki munkáját értékelő békét. A kereskedelem és ipar sohasem szerette a forradalmat, csak a békés fejlődést. Nem az a józanság, hogy nem akarom látni a korszellem alakulását, nem akarom látni, hogy egész pénzügyi gazdasági politikánkat új utakra kell terelni. Ne csak mondjuk a nemzet öncéluságát, de ne élhessen szervezet az országban, amely azerjét a nemzet érdekében szembeállítja. Lehet, hogy sokan túl újszerűnek mondják ezt a hangot, de ideálokat szolgáló kompromisszumokkal nem lehet. A Baross Szövetség világnézeti alapon keletkezett és addig jogosult a fennmaradása, amíg ragaszkodni fog világnézeti alapjához. A Baross Szövetség egy új jövőt akar a nemzet jajait hallva, az orvoslás eszközeit keresi. Új reformkorokat kíván működésének első napjától kezdve. Ha ezt feladja a Szövetség, nem tudja betölteni hivatását. Lehet, hogy talán újszerű, valamiképpen túlzó, ideálokat szolgáló és realitásokat megvalósítani.

Kompromisszumokkal nem lehet jövőt teremteni és a társadalmi szervezet csak hivatását teljesíti, a kormányzatok pedig, nagyon helyesen kérte az Elnök ur, amikor azt mondotta, tekintse ezt a Baross Szövetséget tényezőnek. olyan testületnek, ahol a magyar keresztény kereskedelem és ipar jászavait a leginkább fogják hallani olyannak, amely nem feledkezik meg soha hazafias kötelességéről. Amelynek tagjai pénzükét nem viszik ki kivételi monopólium útján biztos trezorokba és nem nézik sziv nélkül ezt a rettenetes pangást, amely a termelés tekintetében fennáll. Akik tőkéjükkel segítségére akarnak jönni a nemzetnek. *Ezt követel a nemzeti öncéluság szolgálatát. Ezt nevezem a jövő útjának.* Higgyék el, mélyen tisztelt uraim, hogy a magyar ifjuság, amely könnyek között fog belépni a gyakorlati életbe, ezeket a radikális utakat fogja elsősorban megvalósítani. A jelszó, hogy radikálisan irtassanak ki a bajok kerülés és kompromisszumok nélkül. *(Taps.)*

A levelezőtagok felavatása

A Baross Szövetség alapszabályában a levelezőtagság a legnagyobb kitüntetés. Kapják nemcsak iparosok és kereskedők, hanem a közélet terén érdemeket szerzett férfiak. De mit kell csinálni társadalmi szervezetnek, amely új utakra akar menni. Indokolt alapja a nemzeti öncéluság jegyében, Krisztusi igazsággal a szívében. Meg kell nyerni a társadalom tényezőit, hogy mind ennek az eszmének a szolgálatába álljon.

Ne tekintse a miniszterelnök ur ezt sablonos beszédnek, ha én büszke öntudattal mutatok rá, hogy a magyar könnyek és a magyar szenvedések találják meg az önbizalom útját, mert ha ezt az ő jelenlétében kiálthatjuk bele az országba, mégis csak remény van arra, hogy az illetékes tényezők mindent el fognak követni, hogy ezek a vágyak, ideálok meg is valósuljanak.

A levelezőtagság nem dekoratív dolog, *lekötélzés az eszme*

szolgálatában. Olyan férfiak ülnek itt előttünk, akik a közélet terén megmutatták izzó hazafiságukat, munkájuk szűkület és teremteni tudásukat. Akik nem improduktív egyedei a társadalomnak, akik nagyvonalú és cselekvő egyedei. Én nagyon örülök hogy nekem, régi levelezőtagnak jutott a szerencse, hogy az új levelezőtagokat egy évi próbaidő után, amit az alapszabályok elrendelnek, átadhatom a diszokmányt.

Atadom elsősorban *Sztranyavszky Sándor* öngyméltóságának. *(Taps.)*

Ismerem őt régen. Ő a Felvidék szülője. Egyet mindenki el fog ismerni, hogy hazafiságban, izzó honszeretében nem tudja őt senki beérni. Én akkor ismerem, amikor együtt ontottunk könnyeket az Ipoly partján, amikor közvetlenül előttünk állt az idegen határ. Ott volt ő is minden mozgalomban és meg vagyok róla győződve, hogy az ő lelkében is élnek azok az ideálok a magyar

ipar és kereskedelem jövőjét illetően, amit az én ideológéim dolgozók lellem kifejez. (Éljenés.)

Atadom az oklevelet Szendy Károlynak, Budapest első polgárának. Ő most nem dicséretet vár, mert az ő vállán most súlyos terhek vannak. Tőle a város tetteket vár. Én csak azt kérem, hogy ez az oklevél bizonyítéka legyen annak a bizalomnak, amellyel az ő működése elé tekintenek a keresztény iparosok és keresztény kereskedők. (Éljenés.)

Atadom a levelet Petrovácz Gyula képviselő urnak barátomnak. Lankadatlan energiával dolgozik azon az uton, amit a magyar jövőért való munkának nevezünk. Szinte baráti megerősítés, amikor ezt az oklevelet baráti kézből elviszi otthonába, sarkalni fogja őt ugyanarra az energikus eljárásra, amit a közéletben eddig tanusított. (Éljenés.)

A következő levelezőtag *malomszegi dr. Légrády Ottó* (Éljenés.) Övele most állók először szemben. Talán nem is gondolja, mennyire figyelem őt. *Nem a beszéd, de cselekvő magyarok közé tartozik.* (Óriási taps.) Nagyon értékelem azt a munkát, amit ő revízióért kifejt. Én olvasom azt, amit ő nagy áldozatkészséggel kiad. *Igen ő megmutatja azt, hogy a társadalmi erőnek, az anyagi eszközöknek, mi a kötelességük a nemzettel szemben.* (Nagy taps, éljenés.)

Sztranyavszky Sándor:

Királyi Fenség! Nagyméltóságú Miniszterelnök ur! Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, Magyar testvéreim!

Az a kitüntetés, amely nekem jutott, hogy a Baross Szövetség levelezőtagjává választott, közéleti szerény mutlanom egyik olyan állomása, amely állomáson megállva, hálat adok az Istennek, hogy megérem engedte keresztény magyar testvéreim megbecsülését. Értékét csak fokozza az a körülmény, hogy a magyar közéletnek, a magyar keresztény és nemzeti társadalomnak egy olyan illusztris, kiváló vezetője adta át nekem és társaimnak a kitüntető okmányt, mint Wolff Károly, fokozták a becsülését ennek a kitüntetésnek azok az értékes szavak, amelyekkel Wolff Károly a kitüntést átadta, amelyek az ő izzó, becsületes magyar lelkének őszinte érzései és amelyek — meg vagyok győződve — mindannyiunk lelkében, elsősorban igényteler csekélységem lelkében visszhangra és teljes megértést találnak. (Taps.)

A keresztény nemzeti egység megteremtésének szükségességéről beszélt Wolff Károly. A nemzeti egység megteremtése Gömbös Gyula miniszterelnök első programponjtja és mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! lehet nemzeti egységről beszélni akkor és addig, amíg minden keresztény magyar meg nem érti egymást. (Ugy van! Ugy van!) Ott, ahol keresztény nemzeti egység nincs, kár nemzeti egységről beszélni. Wolff Károly Gömbös Gyula célkitűzéseit szolgálta lánglelkű szavakkal. Gömbös Gyula miniszterelnök ur nemzeti egység megteremtésének fundamentumát a keresztény egység megteremtését jelölte ki. (Éljen!) A

Végül Király Kálmán utakat épít. Nekünk nagy szükségünk van új utakra. Ezek az új utak mint a egyenes utak legyenek. Ne süllyedjenek, mert a magyar jövőt csak egyenes utakon lehet járni. (Éljenés.)

Nem akartam ünnepi beszédet mondani. Valami sablonnak látom én az ünnepet. Nem akartam mást, mint kicsit kinyitni a lelkemet és adni valamit Önöknek, kesergő, szegény, küzködő iparos és kereskedő társaimnak, keresztény testvéreimnek azzal, hogy ha így fogják fel a Krisztusi felebaráti szeretetet, nyugodtak lehetnek, hogy gyermekeik jövője biztosítva van. Lehet, hogy szenvedés jut nekünk osztályrészül, nekünk bűnös nemzedéknek, amely hinni tudott a frázisokban, amely nem tudta felhasználni erejét, amely jött-menteknek több jogot adott, mint önmagának. Ez a bűnös nemzedék méltán viseli azt a büntetést, mert minden szenvedésnek megvan a maga tanulsága és a nemzet szenvedésének tanulsága az lehet: *való sítsuk meg a krisztusi igazságokat, akkor megteremtjük a kereskedelm és az ipar szebb boldogabb magyar jövőjét!*

A közgyűlés szünni nem akaró tapsal és hosszú éljenéssel, lelkesedéssel fogadta a beszédet. Az országos elnök átadja a remekművi díszokmányokat. (A kitüntettek nevében feszült figyelem közepett dr. Sztranyavszky Sándor emelkedett szólásra.)

Baross Szövetség a magyar iparos- és kereskedőtársadalom értékes elemeit foglalta össze egy szövetségbe, hogy tömörően műszirozhassanak a magyar nemzeti jövővel. A nemzeti érdek szolgálata mindig első sorban — miként azt Wolff Károly mondotta — önmagunké csak másodsorban! (Ugy van!) Baross Szövetség ebben különbözik sok más testülettől, mely öns érdekét szolgálja. A nemzet erőinek hatóereje elsősorban a nemzet érdekében kell, hogy megnyilvánuljon és csak a nemzet érdekének szolgálatán belül következhetnek az egyéni érdekek szolgálata. (Óriási éljenés.)

Wolff Károlynak ezek a márványba vésésre alkalmas szavai, amelyek a Baross Szövetség részéről mint pelda és utmutatásul kell, hogy szolgáljanak a magyar közgazdasági életnek. És akkor, ha a közgazdasági élet a Miniszterelnök Ur intenciói szerint és az itt helyet foglaló kereskedelemügyi miniszter ur intencióinak is megfelelőleg tudatában lesz annak, hogy minden célját a magyar közérdek szolgálatába kell állítani, akkor a magyar jövőt nem kell féltetni, mert mi a magyar jövőt ne másoktól várjuk, hanem azt önmagunk teremtjük meg. (Óriási taps.)

Adja az Isten, hogy ennek a szép és lélekemelő mai ünnepnek visszhangja legyen az országban és az a sok millió katolikus és millió protestánsok értik meg azt, hogy nincsen visszavonásnak helye. Itt a magyar nemzeti jövődöntő csak egyenes akaratú lehet eredményel szolgálni és nincsen helye a magyar keresztény társadalomban és a magyar közéletben annak a számára, aki a keresztény magyar katolikusok

és protestánsok között tudatosan vagy tudatlanul a visszavonást akarja szítani. (Dübörgő taps, éljenés.)

Hálás vagyok a Baross Szövetségnek. Hálás a kitüntetésért és hálás azért, hogy ezeket a szavakat itt a nagy nyilvánosság előtt elmondhatom. Hálás vagyok Wolff Károlynak, mert az alaphangot ő ütötte meg és az én szavaim visszhang az ő lelkében élő érzésekre, amelyeket megérteni csak az nem ért,

A Baross-lánc átadása

A közgyűlés izzó hangulatában jelenti most az elnök, hogy a Baross Szövetség a mult nemes hagyományait felelevenítve, a Baross érdemlancot alapította mintegy utódaként a céhláncoknak. E lánc szemei a kereskedelem, ipar és östermelés jelvényeit fűzik szorosán össze a Szövetség jelvényeivel, két szélét összefogja a szárnyaló Turul-madár és nagy plakettja a vasminiszter: Baross Gábor arany reliféj tükörzi viszsza, a háttérben ábrázolva a füsttőlög gyár, a dübörgő vasut és hajó, a szorgos kereskedelem és az erénydetlen mezőgazdaság. A díszes kivitelű aranyozott láncokat három háznagy hozza gyönyörű tokokban az elnöki emelvény elé.

Az elnök beszámol arról, hogy az alapszabályszerint kiküldött Érdemlanc Bizottság titkos ülésen egyhanguan úgy határozott, hogy az első Baross Érdemlanc Magyarországi miniszterelnökét ékesíti fel a másodikikat dr. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszternek ajánlja fel a harmadikat pedig a Szövetség fennköltlelkületű szellemi irányítójának, Wolff Károlynak.

Az elnöki bejelentést a közgyűlés lelkesen üdvözi. A háznagyok az Érdemlancokat átadják az Érdemlanc Bizottság négy tagjának, akik az elnöki emelvényen a miniszterek mögött foglalnak helyet. A Bizottság tagjai egymás kezébe adják a díszes művi tokot, benne a remek láncsal, mely a magyar iparművészet egyik ki-

aki nem akar. (Nagy taps.)

Amikor hálámát és köszönetemet fejezem ki a Baross Szövetség mélyen tisztelt elnökségének, a Szövetség minden egyes tagjának, még kifejezem, hogy Wolff Károlynak abban is igaz van, hogy ez a kitüntetés elkötelezés, amelyet vállallok, nemcsak a Baross Szövetséggel, hanem az egész keresztény magyar társadalommal szemben — tudatosan vállallok! (Lelkes éljenés és taps.)

magasló remeke és Szécsi Hakker József iparművész tanár kiváló alkotása.

A Bizottság utolsó tagja átadja a láncot az elnöknek, aki azt leányfalvi Lingel János társelnöknek azzal a felhívással adja át, hogy a kitüntetettek ékesítse fel. Lingel János elsőnek odalép a miniszterelnökhöz és a szavakkal: *Istennel munkálkodik a hazáért!* a miniszter elnök nyakába helyezi a láncot. Majd megismétli ezt dr. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszterrel és németprónai Wolff Károlyval.

A kitüntetés ünnepi aktusa megtörténvén, az országos elnök szencsekívánatait fejezi ki és az egész közgyűlés leirhatatlan lelkesedéstől kísérve kifejezi annak azon kívánságát, hogy a kitüntetett vezérferfiak minden munkáján és nemes törekvésén Isten áldása legyen.

Most hársány hangon jelenti be az elnök, hogy Magyarország miniszterelnöke szólni kíván. A miniszterelnök ur beszédét lapunk vezetőhelyén közöljük. Leirhatatlan az a hatás, melyet a beszéd kiváltott és talán még nem volt reá példa soha, hogy kereskedők, iparosok, vállalkozók hévtől áthatva ennyire tüზე jöttek volna. A miniszterelnök hatalmas beszéde, mely országos esemény volt, mely nyomokat hagyott mindenki lelkében.

A zenekar a Szózatot intonálta és ezzel az elnök a Baross Szövetség XVI. évi rendes közgyűlésének záróülését berekesztette. A kitüntetett vezérferfiak aztán aláírták a Baross Érdemlanc Bizottság jegyzőkönyvét.

A Baross Szövetség ünnepi közgyűlési vacsorája

A közgyűlés után a tagok és a díszes vendégek asztalhoz ültek. A rendezés az alkalommal is tökéletes volt. Szinte pillanatok alatt mindenki a helyére talált. A főasztal körül helyezték el a gyönyörtüen feldiszlített teremben a Baross-heroldobogókat és a harminc szakosztályi zászlót.

A rendezés munkájának irányítását Ispánovits Sándor, Gecsó Jenő, Kornitzky Frigyes és ifj. Végh J. Gusztáv háznagyok végezték. Az estradon Szőlősy Ferenc karnagy zenekara helyezkedett el.

A záróülés után a közgyűlés nagyszámú közönsége — közel kétezer ember — átvonult a Vigadó termeibe, ahol már a falakat és az asztalokat szépen feldiszlítették. A főasztal mellett sorakoztak fel a Baross Szövetség zászlói, a standard-bogók és a harminc szakosztályi zászlaja. A teritékek mellett apró kék-fehér zászlókat helyeztek el, amelyek a vacsora alatt a vendégek számtalanszor lobogtatták a szónokok beszéde közben.

Az elhelyekedés után dr. Orel Géza bejelentette, hogy régi magyar szokás

szerint az ünnepi lakoma bevezetőjén asztali áldást mond, illetőleg az alkalommal énekel Laurisín Lajos, az Operaház művésze. Laurisín nagy hatással énekelte el Poldini Farsangi lakodalom-jának „Asztali áldás” című köszöntőjét. A vacsora után dr. Sipőcz Jenő főpolgármester mondott pohárköszöntőt a kormányzóra, azután József Ferenc királyi herceg a vendégeket üdvözölte, majd Almásy László, a Képviselőház elnöke az új levelezőtagokat köszöntötte és méltalta Ilvovszky János, a Baross Szövetség országos elnökének érdemud működését és az iparos- és kereskedőtársadalom érdekében kifejtett őnzetlen tevékenységét.

Mucsnyák Károly vendéglős mintaszéri pontossággal gondoskodott a hatalmas vendégsereg ellátásáról. Kitünő ételei és italai megtették üdítő hatásukat. Spelter Henrik cukrászmestert dícséri a parfaite remek elkészítése.

Az első felköszöntő hagyományos szokásainknak megfelelően a Legelső Magyar Embernek, a Főméltóságú Kormányzó Urnak szólt, melyet dr. Sipőcz Jenő főpolgármester tartott:

Sipőcz Jenő főpolgármester ünnepi köszöntője a Kormányzóra

Ninesen az a magasság, melyből egy nemzet le ne zuhanjon, össze ne omoljon a válságos időkben, de viszont ninesen az a szakadék, amelyből egy nemzet fel ne tudna kelni, fel ne tudna támadni.

A nagy férfit a nemzet lelke szüli és hogy a nagy férfi nyilvánosan megy a maga útján előre, annak köszönheti, hogy mellette van és vezeti őt a nemzet Génusza.

A magyar történelem rendkívül sok katasztrófát mutat fel és hogyha mégis mindebből a katasztrófákból fel tudtunk támadni, azt annak köszönhetjük, hogy a Gondviselés, a nemzet Génusza válságos időkben mindig adott nagy férfit a nemzetnek, hogy egy szebb jövő felé vezesse.

Tizenöt év előtt a nemzet a legsúlyosabb katasztrófa felé zuhant, de a Gondviselés ismét adott nekünk egy nagy férfit, aki a nemzetet felemelte és ez a nagy férfi

**vitéz nagybányai
Horthy Miklós.**

Öfensége vitéz dr. József Ferenc főherceg vendégköszöntője

Nagyméltóságú Miniszter ur!
Hölgyeim és Uraim!

Rám bánt az a kedves kötelesség, hogy a mai sikeres ünnep után a Baross Szövetségnek kedves vendégeit köszöntsem. Így elsősorban dr. Fabinyi Tibamér önméltóságát, aki ma a kormányt képviseli itt. Utána köszöntöm Almásy László önméltóságát, dr. Sztranyavszky Sándor önméltóságát, azután a mi kedves főpolgármesterünket és Szendy polgármester urat. Ezek után köszöntöm a hölgyeket és urakat. Nagy szeretettel üdvözljük a Baross Szövetség kedves vendégeit. (Taps.)

A Baross Szövetség a munkát jelenti és így a munka köszönti a vendégeket. A meg nem alkuvó munka, a magyar munka van ma itt a Szövetségben. De a magyar munkának ma egy vasárnapja van. Ezek a magyar vasárnapok husz esztendő óta nagyon szomorúak és nagyon szürkék, de bizakodással vannak tele, mert nem alkuszunk meg husz év óta. Először kirendeltek minket idegen fajok megvédésére, most meg élethalálharcot kell vívniunk és a mi gazdasági embereink a gazdasági harcban kell, hogy harcoljanak napnap után. A Baross Szövetség ebben igen nagy részt vesz ki magának, szinte vezető részt és remélem, hogy idővel a legerősebb rohamcsapata lesz a Baross Szövetség a magyar gazdasági életnek. (Taps.)

(Az egész közönség helyéről felemelkedik.)

A Kormányzó Ur a történelem szent ösvényén jutott el egészen hozzánk azon a szent ösvényen, amelyet nem mindenki lát meg, mert sokszor eltakarják a katasztrófák romladékai, de a Gondviselés-ép azt bizonyítja, hogy a nagy férfi a katasztrófák romladékai között is meglátta azt a szent ösvényt, amelyet ezt a nemzetet vezetnie kell, ez a Szent István-i keresztény gondolat, amelyen könnyen megy a Kormányzó Ur, nyugodtan, biztosan. Ez az utja a Kormányzó utja, de egyuttal a nemzet utja is. Áldjuk a Gondviselést, hogy őt adta nekünk és azt hiszem, valamennyiünk kívánságát tolmácsolom, hogy Isten tartsa meg a Kormányzó Urat, hogy ezen a szent ösvényen vezesse a nemzetet a szebb boldogulás felé. (Lelkes, hosszantartó éljenzés, — a zenekar a Himnuszot játssza.)

A főpolgármester beszéde után vitéz dr. József Ferenc főherceg vezér-elnökünk köszöntötte a vendégeket:

A magyar kereskedő kezét nagyon megrövidítették — sajnos —, mert ebben a csonka országban nagyon-nagyon nehéz kereskedelmet lebonyolítani. A magyar kereskedő kezének el kell érnie hivatásszerűen a Kárpátokig még most is, amikor nem a miénk a Kárpát vidéke, mert ezáltal tudjuk legalább kereskedelmileg egyelőre visszakapcsolni mindazt, amit elvesztettünk. Mindnyájunkban rettenetes hajtóerők dolgoznak, egy borzaszó gravitáció dolgozik —, azt kérdezem, hová megy ez a gravitáció?

Senki sem lehet ennek a megmondója, csak a mi szervezett és biztos munkánk. (Taps.)

Ezt a munkát végzi a Baross Szövetség karöltve a többi kereskedelmi szövetségekkel Magyarországon. Az utóbbi események igazolása szerint ellenségeink mindent elkövetnek, hogy minden hibát Magyarországra kenjenek, csak abból a célból, hogy eltöröljék a világ szinéről, ha pedig el fogják törölni, akkor indul meg az igazi véréngzés a konc, Budapest körül. Európának az arca, a mai beszédekből hallottuk, nagyon is átalakulóban van. De ha ezt az arcot most ujjonnan alakítják, nagyon veszedelmes kísérlet Magyarországnak az igazát abból kifejezteni, mert egy igen torz arca lesz annak az új Európának, ha kifelejtik belőle Magyarországot,

mint kereskedelmi és erős alkotórész. (Ugy van!) A mai napnak erkölcsileg legértékesebb eseménye Wolff Károly és Sztranyavszky Öméltóságáik párbaja. Ezt a kijelentést a nemzet régen várta. (Ugy van!)

És mi mindazokat félre akarjuk lökni, akik éket akarnak verni a magyar és magyar közé, legyen az bármilyen kérdés folytán.

(Taps.) Mi az Ur Isten színe előtt egyenlők vagyunk. Mi tiszteljük egymás vallását, míg az a vallás be van tartva.

A vallás és a nemzeti gondolat ikertestvérek.

Aki a vallások között csinál egyenlenséget, az a hazafiasság és az ország ellen dolgozik. (Ugy van!) Nagy éljenzés.)

Ezért állapítom meg nagy örömmel és felelősséggel teljes tudatában azt, ami ma itt elhangzott, csak kérem a két urat,

Almásy László méltatja a levelezőtagokat

Királyi Fenség! Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Baross Szövetség országos elnökének megtisztelő megbízása folytán nekem jutott az a szerencse, hogy a Baross Szövetség új levelezőtagjait, új oszlopait és támaszait üdvözöljem. Ez a Szövetség már azzal, hogy egy régi magyar államférfiúról van elnevezve, aki alkotó volt, már megmutatta azt, hogy életképes. A magyar közélet vezető férfiainak, a magyar társadalomnak és a magyar közönségnek egészséges megítélésére vall, hogy ezt a Szövetséget teljes erejével támogatta. Ennek a Szövetségnek célkitűzése a nemzeti erő, a gazdasági összefogás erősítése. A zászló igen szép, a célkitűzés is helyes, de hogy egy egyesület a maga célját eredménnyel elérhesse, ahhoz férfiak szükségesek, olyanok, akik annak az egyesületnek a célját önzetlenül szolgálják. És itt meg kell emlékeznem Ilovszky Jánosról, aki ennek a Szövetségnek kötelességtudó szervezője, akinek kiváló tulajdonsága az ő örökös jókedve. Ez már magában véve felsiker, mert hi látta még őt szomorú, vagy haragos arccal, azt hiszem soha senki?! Vajjon lehet-e nagyobb adomány annál, ha valaki a nemzeti célok szolgálatára lelkének ilyen kincseit áldozza fel és szolgál a köz érdekében. Ez a legnagyobb önfeláldozás, de ezenkívül Ilovszky Jánosnak jó szeme is van. Megtalálja azokat a támaszokat, amelyekre ennek a Szövetségnek szüksége van. Ezekben a most megválasztott új levelezőtagokban erős oszlopokat talál a Baross Szövetség.

Dr. Sztranyavszky Sándor, aki már a régi magyar közéletnek erős harcosa, végigküzdötte a háborút és a rémuralmat végigszenvedte és Magyarországnak egyik legerősebb harcosa.

A másik levelezőtag, aki a kormányznak tagja, akinek a miniszteri tárca nem adott egyebet, mint hatalmat, mert ő a magyar kultúrának igen erős értéke, amiről a magyar tudósvilág a bizonyítványt ki is állította. A képviselőháznak egyik tagja, aki két fronton küzd, a városházán és a parlamentben, erős elhatározással a maga meggyőződése szerint. És ezek az urak, akik nehéz körülmények között az országnak ezt a kincsét, Budapest székesfővárosát irányítják, ennek a fővárosnak vezetői, akik most a Baross Szövetségnek levelezőtagjai sorába léptek, a főváros polgármestere és tanácsnoka szintén erős oszlopai és támogatói és valóban értékei lesznek ennek a Szövetségnek.

És egy illusztris munkása, aki küzd a nagy magyar nemzeti célokért, amelyek mindannyiunkban élnek és soha meg nem szűnnek, míg az eredmény meg nem születik. (Felkiáltások: Éljen Légrády! Hosszantartó taps.)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! És jó látása volt Ilovszky Jánosnak, aki a Baross Szövetségnek az új levelezőtagok beiktatásával új támaszokat és oszlopokat szerzett, én ezeknek az oszlopokra és támaszokra, valamint a Szövetség felvirágztatására üritem poharamat. (Lelkes éljenzés.)

Baross tag Baross tagot támogat!

Dr. Fabinyi Tihamér

kereskedelemügyi miniszter beszéde

Királyi Fenség! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Miután a bemondás nem jelezte azt, hogy melyen tárgyról mondjak beszédet, engedjék meg, hogy néhány gondolatot fűzzek ehhez a mai, nagyon lelkes, nagyon szép és nagyon magyar estéhez. Ebben a vonatkozásban első kötelességként táru előm köszönetet mondani azért a megtiszteltetésért, hogy engem a Ba-

ross láncsal kitüntetni szivesek voltak. (Éljen! Éljen!)

Ugy érzem, hogy ez a lánc az eddigieknél is erősebb kötelék, amely engem már évek óta elkötelez a magyar kereskedelemnek, iparnak és az egész magyar gazdaságnak. Ugy érzem, hogy szerény tehetségemet és minden erőmet ennek a célnak kell szentelnem. (Taps.)

Legyünk a dolgozók nemzete!

Baross Gábor láncát adományozták nekem. Ez azt jelenti, hogy belengi a mai est szellemét és itt időzik köztünk az a sok nagy célkitűzés, amelyet Baross Gábor nagy egyénisége képviselt: a közlekedésnek a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekében való fejlesztése. Az iparnak lelkes pártolása. A magyar hajózásnak a fellendítése, amelynek — talán nem nagyitok, ha azt mondom — Baross Gábor martirja volt, mert hiszen a Vaskapui munkálatok felülvizsgálásánál betegedett meg és vette fel szervzetébe azt kórt, amely ezt a nagy magyar hazafit és közgazdást elragadta.

És ha ezen a magas mértéken mértem le azt a tevékenységet, amit mi kifejtünk, akkor fájdalom érzés fog el, mert ő a nagy alkotások és a nagy lehetőségek korában élt, mi pedig a defenzívának, a védekezésnek, az erőmegóvásnak abban a negatív szomorú korszakában, amelynek eredményei majd csak idővel és jó részt csak utódaink számára lesznek láthatók.

Ha nézem a kereskedelem sorsát, az Baross Gábor idejében könnyű és sikeres volt. Egy szűz terület, amelyet megnyitnak a civilizációnak, a kultúrának és a gazdasági produktívának. Ezt a képet mutatta Magyarország. Az arany a földön feküdt, csak le kellett érte hajolni. A magyar gabonakereskedelem talán a legelső volt akkor az egész világon és az az ipar, amely a mezőgazdaság termékeit dolgozta fel, a magyar malomipar irányító volt az egész világon. A kereskedelem meggazdagított és magyar ipar alapítására fordította az itt gyűjtött tőkéket abban az időben, amikor egy 50 milliós egységes fogyasztó területen a mezőgazdaságnak nem volt semmi gondja, mert könnyen jó áron el tudta adni a terményeit. Akkor a mezőgazdaság, a kereskedelem és az egész nemzet egységesen önálló magyar gyáripár létesítésére törekedett, mert érezte, hogy gyarmati függő viszonyától a monarchia másik államával szemben csak akkor tud kiszabadulni, ha önálló ipara van. És így az iparfejlesztésnek nagy gondolata, amelynek egy Széchenyi, egy Kossuth voltak apostolai, valóságá vált. A sorsnak kegyetlen fordulata az, hogy ma fordított a helyzet. Amikor iparunk kifejlődött, akkor a mezőgazdaság, amely annak kifejlesztésére leg többet tett, került legnehezebb helyzetbe. (Ugy van, ugy van!) És a kereskedelem, amely

ross láncsal kitüntetni szivesek voltak. (Éljen! Éljen!)

az ipar megteremtésére tőkéit áldozta, ma szembetalálkozik sok helyen a gyáripárral és határvilongásokban — így a detailárusítás mindennapi nehéz kellemtelen kérdésében — kell vele megküzdnie. Ez mutatja tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy a gazdasági élet fejlődése és a sors utjai nagyon tekervényesek és kiszámíthatatlanok. De mutatja azt is, hogy a magyar ipar, amely után a mezőgazdaság áhihozott és amelynek tőkéit elsősorban a kereskedelem teremtette elő, ép olyan gyermeke a hazának, mint a másik két foglalkozási ág és hogy elválaszthatatlan sorsközösség köti össze az összes termelési és foglalkozási ágakat. Ennek a sorsközösségnek a hirdetője, letéteményese a Baross Szövetség, amely Szövetségben minden termelési és foglalkozási ág helyet talál azzal a két feltétellel, hogy a keresztény erkölcs alapjára helyezkedik és az örök nemzeti ideálokba kapcsolódik. (Éljen, nagy taps.)

Ezekbe való bekapcsolódás és sorsközösség jelenti az együttélést a nemzettel. Az együttélés a nemzettel jelenti a reformokat. Mert a nemzet megújodik, — mint ahogy az emberi test is az orvosi tudomány megállapítása szerint néhány éven belül megújodik, egyetlen sejt sem marad kicserélés nélkül —, folytonos megújodáson, reformon halad át s így megyünk mi az evolúció útján folytonos reformok felé. Csak az a fontos, — hogy egy technikai hasonlattal éljek —, ha kicsérlel egy hidnak egész szerkezetét, azt nem máról holnapra a közlekedés megakadályozásával vetjük, hanem fokozatosan és úgy cseréljük ki, hogy ne revolúció, hanem evolúció legyen. Hogy a reform ne romboljon az átalakítással, hanem javítson, építsen. (Ugy van! Lelkes taps.) Aki a reformoknak ellene szegül, az önmagát, saját testét, saját fizikai létét tagadja meg, de aki a reformokat helyesen akarja keresztülvinni, annak Széchenyi szavát kell követnie, aki azt mondotta: A reformot az embernek önmagával kell kezdenie. Át kell alakulnunk a csak mezőgazdaságnak és uri foglalkozásoknak élő magyarokból a nemzet érdekét és a magunk érdekét összekapcsolva szolgáló küzdő magyarokká. És mindenekfelett dolgozunk magyarokká, mert jól mondja az egyik nagy írónk, hogy

ha örök időkre biztosítani akarjuk a magyarság sor-

sát, akkor formálják át a dolgozók nemzetévé.

(Nagy taps.) A dolgozók családja a Baross Szövetség, amely

A kereskedelmet át kell menteni a jobb jövőbe

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A gazdasági és pénzügyi élet vezetőinek ma nehéz feladatuk van, mert nem hódító előretörés az, amellyel pl. a kereskedelem terén ma előrehaladhatunk, hanem — hogy úgy fejezzem ki magam — a reánk törő nehéz ellenséges erők között való rendezett visszavonulásának a biztosítása. Nem győzelmes hadjáratról van szó, hanem Xenophon Anabasis-áról, aki néhány ezer görög harcosával Ázsia belsejéből visszavonulva azzal teremtett magának halhatatlan nevet, hogy a legnagyobb nélkülözések, ellenséges támadások között vissza tudta őket vinni a tengerre, hazájukba. Ma, amikor a gazdasági élet a legszigorubb számadást és a legszigorubb kalkulációt írja elő, a fogyasztó a minimális árat is alig tudja kifizetni, a termelő pedig nem hajlandó az ő nagyon csekély hasznából a közvetítőnek sokat átengedni.

A termelő és a fogyasztó két muszáj-Herkules, akik a maximumot akarják a csekély árból maguknak megszerelni és

a kereskedelem a két malomközött alig találja meg a számítását.

Ezekben a nehéz időkben én úgy érzem, hogy a kormányzat minden neheztelés és panasz ellenére igénybeveheti magának a nyugodt lelkiismeret azon megállapítását, hogy a kereskedelmet sikerült és sikerülni fog

átmenteni egy nyugodtabb létezési lehetőséget megengedő jövőbe.

A miniszter válaszol a határozati javaslatokra

Hogy megpéldázzam azt, hogy mit értek mindennapi munka és mindennapi reformpolitika alatt, engedjék meg, hogy néhány konkrétumot mondjak, különös tekintettel azokra a határozati javaslatokra, amelyek a mai közgyűlésen elhangzottak.

Az első határozati javaslat idegenforgalmi kiállítás és árucsernek létesítését kívánja. Bejelentem, hogy ebből az állandó kiállítást megvalósítottam, mert a közlekedési muzeumot, amely eddig Csipkerózsika álmát aludta, átalakítottam és abban az idegenforgalmi kiállítás is berendeztettem.

Ugyanebben a vonatkozásban felelek egy kérdésre, amelyet a sajtó adott fel nekem: hogyan fogom megbeszélni saját személyemben a pénzügyminiszterrel azt a régi kívánságomat, hogy miként taval, e nyárra is eltöröljék az angol vízumot?

Közlöm, hogy a tavaléhoz

magas piederstálra emeli a nemzeti munkát és példát szolgáltat, hogy hogyan kell azt végezni.

hogy Xenophon katonáihoz hasonlóan a magyar kereskedelemnek az erkölcs parancsait szem előtt tartó seregét sikerül majd átmenteni a szabad tengerhez, amikor egy szabadabb és nyugodtabb korszakban a kereskedelem ismét megtalálja létének biztos alapjait. (Éljen, nagy taps.)

Az állam pénzügyi szempontjaival szemben bizonyos türelmetlenség nyilvánul meg és bizonyos óhajoknak a sorozata

Én átérzem az ezekből fel-sikoltó nyomorúságnak és szükségnek a szavát.

Az én szívem visszahangozza ezeket a panaszszavakat, de ennek megállapítása mellett engedjék meg, hogy aláhuzzam:

nem hagyhatjuk el a meg-gondoltságunk és a józan-ságnak azt a talán népszere-rület, de fanatikusán hiszem és érzem, hogy sikerre vezető politikáját, amelyet követnünk kell, hogy ezekben a nehéz időkben megőrizzük ezt a nemzetet egy boldogabb jövő-dő számára. (Taps.)

Mert bármilyen engedékenység és sőtbelépés nem kicsiny érdeket kockáztat, hanem kockára teszi az egész ország gazdasági és pénzügyi helyzetét. Már pedig én ezekben a kérdésekben Deák Ferenczel tartok, aki azt mondotta:

„Kockáztathatunk mindent a hazáért, de a hazát kockáztatunk nem szabad”.

(Ugy van! ugy van!)

hasonlóan az eltörlés melletti döntők.

(Lelkes éljenzés.)

A második határozati javaslat az volt, hogy

a zárolt pengőnek az idegenforgalmi célokra való felszabadítása

biztosítható. Közölhetem, hogy ez a legteljesebb mértékben megtörtént, de nem fogom engedni, hogy a zárolt pengő idegenforgalmi célokra való felhasználásának örve alatt spekulánsok üzletekhez jussanak. (Taps.)

A harmadik határozati javaslat volt, hogy az exportot és importot érintő rendelkezések idejében publikáltassanak, hogy a kereskedelem kellőképpen felkészülhessen.

Ez iránt holnap intézkedni fogok és ami ebben az irányban megtörténhetik, a legsürgősebben megteszem.

(Éljen! Taps.)

A 4. határozati javaslat az volt, hogy a határviziták a közigazgatási bíróság elé jussanak. Ezt a kérdést meg fogom vizsgálni és pro vagy kontra határozott választ fogok adni.

5. javaslat volt, hogy a közszállítók ne hitele történjenek, hanem 150 ezer pengő alatt készpénzben. Teljesen egyetérték ezzel, csak nagyon kérem, hogy a határozati javaslat mellé a szükséges összegeket is méltóztatásuk rendelkezésre bocsátani. (Derűtség.) A dolog lényege az új közszállítási szabályzat gyakorlati érvényesülésében áll. Eszembe jut, hogy épp a múlt évi Baross Szövetségi közgyűlésen jelentettem be, hogy július 1-én ez a szabályzat életbe fog lépni. Ez meg is történt.

Ez a közszállítási szabályzat eddig nem látott kedvezményeket biztosít a kispárnak . . . papíron. (Ugy van!) Gondom van rá és lesz rá, hogy az életben is.

(Taps.) Ennek egyik eszköze volna, ha készpénzben fizetnék a közszállításoknál. Nekem igen tetszenék ez, mert a kispár nem tud hitelezni és mert készpénzfizetés esetén olcsóbb árakat lehetne az állam részére biztosítani. De a szükséges pénzüsszegek nem állnak rendelkezésre. Ezért itt az IOKSz-nak kellene finanszírozóként hitelnyújtással közbelépnie, amelyet sikerült a kispár érdekében szánálni és új életre kelteni.

Le kell szögezmem, mert ez fontos cselekedet volt, mert egy senki által hitelképesnek el nem ismert, teljesen lerongyolódott intézetet hoztam megfelelő rentábilis állapotba.

(Erőteljes taps.)

A kispár panasolja itt, hogy nem kap az IOKSz-tól elég hitelt.

De hitelt adni olyannak, akiről előre tudom, hogy nem tudja visszafizetni, nem szabad és nem lehet.

Vizsgálatom tudom, hogy becsületes ipari szellemből mindent meg fognak tenni, hogy visszafizessék a kölcsönt, azok számára kreáltam a segélyhitel intézményét, amely sok gunynak volt kitéve, de amely nagy áldás a kispári társadalomra 600.000 pengőjével.

Ezt a hitelt további 100.000 pengővel fogom felemelni.

(Lelkes éljenzés és hosszantartó taps.) Mint pénzügyminiszter jelentem ki, én ezt a hitelakciót a

10.000 lakosnál kisebb községekre is folytatódólagosan ki fogom terjeszteni.

(Éljenzés.)

Azt a jótanácsot intéztem a kispárossághoz, igyekeztek szaktudásban és hozzáértésben, megbízhatóságban még magasabb nívóra emelkedni, mert a nagyipar és a foglalkoztatásuk lecsökkenésével való küzdelem csakis az abszolút megbízhatóság az, amellyel a maga küzdelmével megvívhatja.

(Ugy van! Ugy van!)

A közteherviselés vidéki törvényhatóságokban való arányosítása tételét megfontolás tárgyává tettem.

A tisztességtelen versenytörvény megszigorításának kérdését le fogom a Szövetséggel tárgyalni.

(Éljenzés.)

Emlékeztetek arra, amit két évvel ezelőtt ugyanerről a helyről mondtam. Nyomorúságos gazdasági helyzetünk kevés fényűzés és eleganciát enged meg.

Legyen az elegancia az erkölcsünkben és tisztességünkben.

(Taps.) Minden olyan tevékenység amely ezt tartja szem előtt, a kormány részéről támogatásban részesül és nálunk mindig nyitott ajtókra talál.

Arról a feltett kérdésről, hogy a főváros közgazdasági ügyosztálya fennmarad-e vagy nem, nem beszélék, mert nem vagyok rá illetékes. Annnyit mondhatok, hogy nem az ügyosztályok, hanem az emberek és a bennük lakozó szívdöntik el a kérdéseket.

A tejforgalom szabaddáttele és vele kapcsolatos rendelkezések a földművelésügyi miniszter urhoz tartoznak, aki ezzel a kérdéssel intenzíven foglalkozik.

A vasárnapi munkaszünet terén hajlandó vagyok a legmesszebbmenő határoki megtenni azt, amit a valláserkölcsei fel fogás ápolása és az érdekeltek körök jogosult érdekeinek megóvása mellett a szociális kérdés szempontjából megtenni lehet.

Ez nem kerek mondat akar lenni, hanem reform. (Hosszantartó éljenzés.)

A fűszer- és élelmiszerkereskedők zárórájának szabályozásáról szívesen leülök a Szövetséggel tárgyalni. Nézetem szerint tévedésben vannak, de meg fogjuk egymást győzni. Engem is kapacitálni lehet.

A kispárosság közszállításban való fokozott részletése tekintetében az előbb már körvonalazott álláspontom a következő: Azt szeretném, ha az IOKSz arra érdemes kispárosoknak finanszírozná a közszállítást, hogy ne csak a lebonyolított közszállítások után kapjanak hitelt, hanem közben is. Meri hiszen ez kell anyagra és munkabérre. Minden eszközt meg fogok ragadni, hogy ez ne maradjon papíron, hanem

átmenjen az életbe.

A kontár-kérdésben teljesen a kispárosság oldalán állok. Azonban nem vagyok hajlandó belemenni, hogy azt a szerencsétlen köztisztviselőt, aki másik köztisztviselő özvegényénél, aki a legnagyobb nyomorban van, keztyűt csináltat — mint felbujtót kontárként becsukassam. Észszerű középvezetésre kell haladnunk.

Az áruház verseny dolgában kijelentem, hogy hajlandó vagyok két héten belül rendeletet kidolgoztatni, illetve engedélyhez köti további áruházak alapítását.

(Nagy éljenzés.)

Hogy a kispárosság a statisztikai ármegállapító bizottságban nagyobb számban legyen képviselve, ezt hajlandó vagyok megfontolni, valamint gondoskodni kívánok kinevezési jogomnál fogva arról, hogy

a kispár az eddiginél nagyobb számban legyen képviselve az Országos Ipari Tanácsban.

(Lelkes éljenzés.)

Igen nagy mértékben meg fogja javítani és gyorsítani iparjogi közigazgatásunkat az összefoglaló iparjogi kódex, melyet elkészítettem. Mellelsem említem meg itt.

A Baross Szövetség nagy érdeme

Abban is látom a Baross Szövetség nagy érdemét, hogy összeolvastató tégelye a vidéknek és a fővárosnak. Egy nevezőre hozza az ország periferiájának és ennek a mi gyönyörű fővárosunknak. Ennek tanujelét adta akkor is, amikor nagy idegenforgalmi propagandát tűzött zászlajára és végrehajtotta

Ő Királyi Fensége vezetése alatt.

(Lelkes éljenzés.) És azt hiszem, örömlükre fog szolgálni, ha bejelentem azt, hogy a főváros elhagyatásából és a kormány támogatásával sikerül közös egyetértéssel megvalósítanunk három kicsinynek látszó, de nagy fővárosi dolgot. A Rudas-fürdő kibővítését és átépítését, a Margit-hidnak évtizedek óta esedékes kiszélesítését, a folyton növekvő, de még nem kielégítő autóbussz közlekedés megújítását.

Elkészítettem a városrendezési törvény tervezetét, amely a vidéki városok rendezését, parcellázását és fejlesztését egészen új alapokra fekteti és amely évtizedek óta nélkülözött hatalmas reformmunka.

El van döntve, hogy az

idei költségvetésben az eddiginél lényegesen nagyobb összeg fog felvételni az utak karbantartására, mert hiába építünk új utakat, ha a régiakat karbantartani nem tudjuk. (Ugy van!) Ami a nagy utakat építését illeti, erre tizenkét

hogy 2 hónapon belül

elkészül a szabadalmi jog összefoglaló új kódexe is. (Taps.)

millió pengőt fordítunk. Ebben a keretben kiadtam a megrendeléseket a szeged-kecskeméti utra és a Velencei-tó mellett elvonuló balatoni szakaszra. A főváros támogatásával a napokban fogunk dönteni az újabb kivezetésről a Balaton felé, mert a Budapest—Albertfalva—Budafoki-ut nem felel meg egymagában már a forgalom igényeinek.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mozaikokat nyújtottam megint csak, mint eddig. De higgyék el, ezek a mozaikok összhatásban egy konstruktív reformpolitika részei és konkrét cselekedetek. Higgyék el, csak ezen az uton lehet előrejutni. Mert igaz a véleményem, hogy:

A haza dolga gordiusi kötés, de kard nem oldja meg csak küzködés. (Taps.)

Küzködés, fáradozás, minden nap munkájának maradéktalan, lelkiismeretes elvégzése, amely felett a jövő új horizontjaként ott lebeg a keresztény magyar becsület, a magyar akarás és az a minket egybeforrasztó fanatikus hit, hogy jobb lesz még, mert jobbnak akarjuk a jövőt és jobbnak hisszük, hogy akarja a magyarok Istene! (Szünni nem akaró taps és éljenzés.)

A kereskedelmi miniszter nagyhétasú beszéde után utolsó szónokként az új levelezőtagok részéről a főváros polgármestere, dr. Szendy Károly szólalt fel:

Szendy Károly: Rendelkezésére állunk a Szövetségnek

Királyi Fenség, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az országnak és a fővárosnak a mai igen nehéz és komoly gazdasági helyzetben az egyedülálló egyén nem képes és nem tud ipari és kereskedelmi tevékenységet kifejteni, amely tevékenység a nemzetnek hasznos és az egyéneknek gazdaságos. Egész Európában, sőt mondhatjuk, az egész világon olyan hatalmas gazdasági vihar vonul végig, hogy nem tudjuk, hogy vajjon ez a vihar tisztító vihar-e, mely után a tisztító vihar után ózondus levegő jön a gazdasági életbe, vagy pedig az elpusztító vihar, amely elpusztító viharban csak erős nemzet tudja majd a helyét megállani. Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mi magyarok, viharezett népek vagyunk. Egyik világhírű költőnk is megmondotta, hogy a viharban erősen állunk, csapzott hajjal, vérző homlokkal, de állunk, állni fogunk és akarunk! *Látom is ennek a diszes és hatalmas Szövetségnek a hivatását, hogy az egyes egyéneket megszervezi, őket erősíti, erőiket fokoza.* En elsősorban, mint polgármester üdvözlöm a Baross Szövetséget, üdvözlöm pedig azért, mert ő a budapesti polgárokat megszervezi, s azoknak erőt ad, hogy nehéz időkben is az előhaladást be tudják tartani és a nemzetnek erős polgárai legyenek. Üdvözlöm, mint

magyar ember, mert ez a Szövetség a nemzet erőinek, a nemzet régi tradícióinak szemelölt tartásával képviseli a Szövetség eszméit és végül köszöntöm, mint új levelező tag, úgy a magam, mint a többi, érdemes, nagyon érdemes társaim nevében. Mi tudjuk azt, hogy ez a kitüntetés bizonyos elkötelezettséggel jár, *mi valamennyien ezt az elkötelezettséget vállaljuk és ígéretet tesszünk, hogy a legnagyobb készséggel bármikor ennek a Szövetségnek a rendelkezésére fogunk állni.* En, mint Budapest székesfőváros polgármestere, ennek a Szövetségnek hatalmas haladást, hatalmas erőgyarapodást kívánok. (Lelkes éljenzés.)

A beszéd elhangzása után a mikrofon elé lépett az országos elnök, aki meghatoltan mondott az egész Szövetség nevében köszönetet a Fenségnek, Almásy Lászlónak és dr. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszternek. Éjfél volt, amikor a vendégeket nemcsak egy jól sikerült közgyűlés és ünnepi vacsora emlékével, hanem lélekben gazdagodva és megerősödve mentek ki a fagyos téli éjszakába avval a tudattal, hogy a Baross Szövetség közgyűlése egy régen várt hajnalhasadás reménytelő kezdete.

Nézzessen a Baross-Szövetség lapjában!

A Baross Szövetség XVI. évi rendes közgyűlése

A közgyűlés Ilovsky Jánost kitörő lelkesedéssel újból megválasztotta — Új társelnök: Lingel János

Mult héten kezdte meg a Baross Szövetség közgyűlését. A közgyűlés alapszabályszerű teen-dőinek lebonyolítását. A közgyűlés első napja február hatodikán volt. A közgyűlési elektorok ez alkalommal oly nagy számban jelentek meg, hogy a Szövetség helyiségi szükeknek bizonyultak. Ez az érdeklődés nemcsak a közgyűlésnek, mint eseménynek szólt, hanem annak a körülménynek, hogy az összes mandátumok újból való betöltésével három esztendőre megújult a Szövetség egész szervezete: a közgyűlési elektorok, a csoportok vezetősége, a szövetségi alelnöki állások. Ezt a részt a csoportülések végezték el, melyek teljes két héten át folytak. A szövetségi közgyűlés feladata volt tudomásul venni a csoportok választását és megejteni az elnöki és társelnöki választásokat.

A Szövetség közgyűlésén *vitéz Barczy-Barczen* Gábor elnököt, aki mellett helyet foglalt az egész elnökség. Az elnökölendülettel szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, annak elektorait szívből köszöntötte s utalt arra, hogy az új alapszabályok immár meglévén, a Szövetség mostani közgyűlésének munkája messze kiható alapozó erőt jelent. Majd felhívta a

Szövetség ügyvezető igazgatóját az évi jelentés betérjesztésére. Lapunk az évi jelentést már az előző számban ismertette.

A közgyűlés az ügyvezető igazgató évi jelentését tudomásulvette. Az évi jelentéshez szólva, *Haverland* Antal kiemelte, hogy a Szövetség büszkélkedhetik egy olyan pedagógus férfival, aki az egész országban szinte egyedülállóan fejt ki uttörő munkát és a külföldön is szakmunkával nemzetközi társulatokban való működésével becsületet szerzett nemcsak saját magának, hanem nemzetének. A magyar iparos- és kereskedőtársadalom átéri az utódok korszerű nevelésének nagy fontosságát és így szíve szerint értékeli *dr. Orel Géza* lelkes munkálkodását. De hálaival is tartozik neki a Baross Szövetség, mert *dr. Orel Géza* az előző esztendőben a fővárosban és a vidéken nem kevesebb, mint 48 propagandaüladást tartott s lankadatlan buzgalommal fáradozik azon, hogy ifjuságba egész nevelési rendszerbe új szempontok kerüljenek. Indítványozza, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondjon *Orel Géza*nak köszönetet. A közgyűlés ezt az indítványt egyhangulag tette magáévá és *Orel Géza*t hosszasan ünnepelte.

Az anyagilag rekonstruált Szövetség

Az elnök felhívására *Kornitzky* Frigyes revizor, mint a számvizsgáló bizottság vezetőtagja bemutatja a Szövetség mult évi zárszámadását és ismertette annak mérleg és eredmény-számla tételit. A Szövetség mérlege hosszú esztendők óta elsőzben zártul felesleggel. Az összes ágazatok, melyek a Szövetség ügykezelésére tartoznak, a legteljesebb takarékosság érvényesítésével teljesen megnyugtató anyagi képet mutatnak. A Szövetség már három esztendővel ezelőtt megkezdte a Kék-Könyv kiadását és évről-évre nagyobb mennyiségben terjesztette ezt. Három esztendővel ezelőtt a Baross Szövetség mérlegét közel 50 ezer pengős hiánnyal zárta és most teljes mértékben kiegyenlítette a multat, ami a tagok hatalmas áldozatkészségének, de ugyanakkor *Ilovsky* János erőteljes vonalvezetésének és kitűnő gazdálkodásának tulajdonítandó. Még így is jelentős tagdíjhátralékok maradtak, melyeknek erélyes behajtását az elnökség a viszonyokat mérlegelve nem szorgalmazza ugyan, de a számvizsgáló-bizottság a közgyűlés színe előtt hívja fel a tagokat arra,

Az elnökség, a pénzügyi és a végrehajtó-bizottságok választása

Amint a jelölő-bizottság elkészült, elnök a közgyűlést újból megnyitotta. *Haverland* Antal terjesztette be a jelölő-bizottság indítványát, mely szerint alapszabályszerű három esztendő tartamára *Ilovsky* Jánost országos elnöké, *leányfalvi Lingel* Jánost

a meglévő társelnökök mellé új társelnökké választották.

A Pénzügyi Bizottság tagjai lettek *Borlay* Károly, *Brunhuber* Béla, *Dán* János, *Dávid* Károly, *Ducker* Ödön, *Gerlóczy* Béla, *Helfenstein* Károly, *Ilkovič* Antal, *Káta* Ernő, *hercegfalvi Herczegh* Ernő, *Hoff-*

mann Ferenc, *Kiss* Endre, *Kulcsár* Richárd, *Köpesdy* Elemér, *Devecsi* Gyula, *Lingel* János, *Nagy* Sándor, *dr. Purebl* Győző, *Prerovszky* László, *Táborny* Gábor, *Resch* Ferenc, *Wohl* József, *dr. Orel* Géza, *Szabó* Ödön, *Gebhard* József, *Marschalek* Imre és *Botos* Miklós.

A pénzügyi végrehajtó-bizottságba választottak: *Lingel* János, *Táborny* Gábor, *dr. Orel* Géza és *Kiss* Endre.

Vitéz Barczy-Barczen Gábor üdvözlí az új elnököt

A közgyűlésre érkező *Ilovsky* Jánost felállással és tüntető tapsal fogadta az egész közgyűlés. *Vitéz Barczy-Barczen* Gábor a következő beszéddel üdvözölte az elnököt:

Kedves Barátom!

Engedd meg, hogy Baross-szeretettel és annál a régi barátság-nál fogva, amellyel Irántad viseltem, ilyen közvetlen formában közöljem veled a Baross Szövetség közgyűlésének egyhangu határozatát, amely szerint téged az alapszabályok értelmében további három évre újból országos elnökévé választott. (*Hosszantartó, lelkes éljenek*)

Nem rajtad a sor, hogy ezert köszönetet mondjal, hanem mi köszönjük a Gondviselésnek első sorban, hogy ilyen *Ilovsky* Jánost adott nekünk. Másodsor köszönjük azt az oadaad, lelkes és óriási eredményeket elért munkát, amellyel a Baross Szövetség újjászüléséhez és nagyvá való felvirágoztatásához a Te munkáddal hozzájárultál. Tudjuk, hogy milyen nehéz és súlyos körülmények között vetted át az elnöki tisztet.

A Baross-érdemlánc végrehajtó-bizottságába választottak: *Lingel* János, *dr. Purebl* Győző, *Zeidler* Imre és *Kiss* Endre. A pénzügyi-bizottság és a két végrehajtó-bizottság az országos elnök vezetése alatt áll. A közgyűlés a választásokat egyhangu lelkesedéssel ejtette meg. Az elnökölendítványára az ujonnan megválasztott országos elnököt öttagu bizottság vezette a közgyűlésbe.

Az országos elnök köszönete a közgyűlésnek

Az üdvözlésre az elnök a következőképen válaszolt:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Méltóztassék megengedni, hogy a mai tisztújítás jelentőségét térjek ki, melyet másirányu elfogaltságom miatt *vitéz Barczy-Barczen* Gábor vezetése alatt a közgyűlés végrehajtott. A megítéző bizalomért köszönetet mondok a magam és a társelnökök, valamint az egész elnökség nevében.

Mélyen tisztelt Közgyűlés! A jelölés az én vezérlő gondolatom mellett jött létre. Mindig hangsúlyoztam, hogy fenntartom magamnak azt az egyetlen jogot ebben a Szövetségben, hogy a közvetlen munkatársaimnak a gárdáját úgy állíthassam össze, hogy azok után a kétségbevonhatatlan sikerek után, amelyeket a megértés, a baráti szeretet és a gondolatnak egyforma nevezőre való hozása mellett a legutóbbi három esztendő alatt elértem, ezek a sikerek fokozottabb mértékben

érvényesüljenek a keresztény ipar, kereskedelem, östermelés érdekében a következő esztendőben minden tényezőnek a munkájában. (Taps.)

Mélyen tisztelt Uram! Igaz, hogy a mult nehézségével nagyon erősen kellett küzdenem. Most mondom meg először, hogy amikor a Baross Szövetség elnöki tisztségére felkértek, egyes helyekről nem kaptam öszinte információt, úgy hogy fokozottabb nehézségekkel kellett megküzdenem, amikor a Baross Szövetség helyzetét helyes irányba kellett lendítenem. De azért vagyunk férfiak és büszkén mondom, az egész Baross Szövetség erős karu és erős akaratu férfiakból áll, és azért tudunk sikereket elérni. Ezekre az erős karokra a nemzeti gazdasági politikának szükség van. Szüksége van azért, mert mi nem tévelygünk, mi nem járunk össze-vissza, mi egy célt nézünk, a nemzet feltételén gálatát és ebben van a mi nagy sikerünk. (*Hosszantartó taps*)

A jövő programját illetően méltóztassék megengedni, hogy részleteiben a záróközgyűlésünkön térhessek ki. Szükségesnek tartom, hogy a jövő programjának egyes főbb pontjai a nagy nyilvánosság előtt hangozzanak el. Szükségesnek tartom azért, — mert megmondom és nem tulzok egy cseppet sem —, még soha társadalmi egyesületnek olyan nyilvánossága nem volt, mint amilyen nekünk vasárnap lesz. És miért lesz ez? Mert a Szövetség tagjai katonás pontossággal és férfiasággal látva az intenciók helyességét, minden fenntartás nélkül hűen követnek. Csak az egy közös akarata hozott jó irányokat szolgáló vezetés biztosít minden egyesületben eredményeket. És mi megértettük egymást. Itt senki sem keresi magáncéljait. Baross Szövetséget vezetni olyan óriási áldozat, hogy ha a jó Isten nem helyezte volna olyan körülmények közé, hogy azt a nevelést kapjam, mely szerint nemcsak a magánérdekek szolgálatát kell szemelött tartani, hanem a köznek a szolgálatát, — nem állhatnék itt a Szövetség élén (Ugy van, ugy van! Éljen.)

Nagy áldozat, amit most vállaltam megint, de vállalom azért, mert a nemzet jövődjének a sorsán munkálkodik a Szövetség. Vállalom azért, mert mi etikát hirdetünk, mert a törekvéseink között az is ott van, hogy más egyesületekkel megállapodva, tehát nem saját utakon haladva törekszünk arra, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarában is, ahol a multban nem volt képessége a Szövetségnek, helye legyen. De helye legyen nemcsak a Kereskedelmi és Iparkamarában, hanem mindenütt, ahol befolyást lehet gyakorolni a gazdasági élet irányítására. (Éljen) Mélyen tisztelt uraim! Most amikor megköszönöm vitéz Barczy-Barczén Gábor alelnök ur meleg és szeretetteljes szavait, önköztől nem kérek mást, mint szeretetért szeretetet cserébe. Az a bizalom, amellyel megajándékoztak engem, nem fog félrevezetni, mert tudom, hogy a bizalom csak addig van meg irántam és addig is szabad meglenni minden közéleti férfit iránt, amíg úgy szolgálja azt a célt, ahogy azt a köz érdeke kívánja. (Taps)

A Munka Érdemkeresztjeinek átadása

Mélyen tisztelt Közgyűlés! A Társadalmi Egyesületek Szövetsége társelnöki minőségemből kifolyólag felkérem Szécsi Hacker József iparművész tanár urat, dr. kismartoni Anker György kamarai titkár urat, Kricsán Miklós építésmérnök urat, Kovács Ferenc szakosztályi alelnök és Vass Kálmán szakosztályi alelnök urakat, fájradjanak az emelvényhez.

Az alelnök méltatja a kiüntetettek érdemeit és kiemeli, hogy Szécsi-Hacker József iparművész gazdag külföldi tapasztalatait bocsátja rendelkezésre a hazai kereskedelemnek és iparnak a külön-külön a legutolsó Nemzeti Munkahét folyamán érvényesítette gazdag tudását, Anker György kamarai titkár és Kricsán Miklós építésmérnök ur ugyan nem tagjai a Szövetségnek, de érdemes tevékenységük olyan, hogy szívesen járultunk hozzá, hogy munkálkodásuk elismerésben részesüljön. Kovács Ferenc a maga szakmájában szivós szorgalommal és kitartással példát mutat, hogy miként kell az ipart előbbre vinni,

Vass Kálmán pedig évtizedes ipari tevékenységgel szerzett megbecsülést sz. kmájában a azon kívül is.

Az alelnök aztán átadta a kitüntetetteknek a Munka érdemkeresztjét azzal a kívánsággal, hogy a megbecsülést, mely irányukban megnyilvánul, szeretettel őrizzék meg (Nagy taps) Ezután az alelnök belső dolgokról adva tájékoztatást, így fejezte be beszédét:

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Méltóztassanak megengedni, hogy egy utolsó mondattal megköszönjem ezeket a rám tekintő meleg pillantásokat, megköszönjem azzal, hogy a jó Isten mindannyiunknak adjon erőt a cselekedetek indító rugóhoz és adjon még egyet: hogy ebben a Szövetségben a széthúzás tápot ne kapjon. Ha ez meglesz, a Baross Szövetség lesz az ország első érdekképviselete, amelyhez nem ennyi ezer, hanem sok tízezer ember fog a jövőben csatlakozni. (Dörgedelmes taps, szünni nem akaró tetszésnyilvánítás.)

A kongresszusi bizottságok kétnapos munkája

A kereskedelmet és ipart érintő javaslatoknak egész sora

Közgyűlési határozatból kifolyólag február 7-én és 8-án kiküldött kongresszusi bizottságok tárgyalták meg azokat a javaslatokat, melyeket állásfoglalás céljából a záróülés elé terjesztett a Szövetség.

A kongresszusi bizottságok az első napon általános, a második napon speciális szakmai érvényű kérdéseket

vitatáltak meg. Az első napon a tanácskozásokat dr. Pauerl Győző alelnök, a második napon Köpessy Elemér alelnök vezették. A bizottságok szinte túlszűfolt programja csak azt mutatja, hogy úgy a kereskedelemnek, mint iparnak mennyi fájó sebe van, melyeknek gyógyítását mindenki várja.

Idegenforgalmi árucarnok létesítése

A Szövetség Országos Fűrdőügyi és Idegenforgalmi Főcsoportjának ügyvezetője, rétalapi Hlatky Lajos terjesztette be azt a javaslatot, mely egy idegenforgalmi árucarnok létesítésére vonatkozik s melynek rendeltetése elsősorban az, hogy

állandó jellegű idegenforgalmi kiállítás

legyen, másfelől pedig központi-igazgató terjeszse az itt megforduló idegenek elé azokat a speciális cikkeket, melyek elsősorban a magyar kézműipart az egyéb nemzetekétől megkülönböztetik. Az árucarnok elhelyezése központi fekvésű és berendezése és ügyvitele olyan lesz, hogy **minél nagyobb számban tegye lehetővé a kereskedőknek és iparosoknak az abban való kiállítást**

és egyben a forgalom lebonyolítását. Egy ily árucarnok létesítése közérdek, mely semmiféle vonatkozásban nem ütközik a kereskedelem és ipar érdekeivel, ellenkezőleg azáltal, hogy jelentős mértékben

a mustra-kiállítás szerepét tölti be,

vásárlási útbaigazítással fog szolgálni. Azzal pedig, hogy az árucarnok egyben idegen és fűrdőügyi állandó jellegű kiállítás, úgy

a külföldieknek, mint pedig a belsőieknek is minden időben megfelelő tájékoztatást nyújt a magyar vidékről is. Ily szervnek létesítése elengedhetetlen követelmény ahhoz, hogy a szépen

megindult idegenforgalmat helyes érzékkel üzleti irányba is lehessen terelni.

Bár tisztában van a vezetőség azzal, hogy az árucarnok döntő befolyást fog gyakorolni a magyar souvenir-cikknek kialakulására és hogy a megforduló idegenek legnagyobb része elsősorban ezekből, a nemes ízléssel és magyar specialitással készülő cikkekből vásárol, mert hiszen az idegenek túlnyomó hányada vékonypénzü ember, biztosra vehető, hogy a hosszabb ideig itt-tartózkodók (és az idegenforgalmi szervek munkája éppen arra irányul, hogy a külföldi vendégeket marasztaljuk) számos szükségletük kielégítése terén szívesen veszik igénybe a központi árucarnok szolgálatát. Az árucarnok létesítése a magyar kereskedelem és ipar egyetemes céljait fogja szolgálni.

A kongresszusi bizottság a javaslat vitája során Zeidler Imre, Resch Ferenc, Vass Kálmán, Szécsi Hacker József és mások hozzászólása után a tervet elvileg magáévá tette.

A zárolt pengőkövetelések mozgósítása az idegenforgalom érdekében

Az egész magyar közgazdasági életet érintő javaslata volt a kongresszusi bizottságnak az, mely a zárolt pengő követelések felszabadítása körül tapasztalható lassú ügymenet és visszas helyzet meggyorsítására, illetve megváltoztatására és bizonyos szabadabb levegő beengedésére vonatkozott.

Idegenforgalmi Főcsoportunk ebben a tárgyban már az ősi hónapok folyamán terjedelmes és minden, a jelenlegi devizaelőírások egyes pontjaira kiterjedő javaslatot intézett a Magyar Nemzeti Bankhoz, melyet egyidejűleg a kormánytényezőknek és az összes érdekképviseletnek és a vezető nagy pénzintézeteknek elküldött.

Az elismerések, melyeket a Szövetség már eddig is kapott, valóban hízlelőek. A Kereskedelmi Bank, a Hitelbank, a Pénzügyi Központ, a TÉBE teljes mértékben magukévá tették a javaslatot, sőt ezen az alapon saját maguk is szorgalmazták a megoldást. A GYOSZ annyira fontosnak és az egész magyar gazdasági életet átfogónak jelzi a javaslatot, hogy képviselőjét a Magyar Nemzeti Bank főtanácsában felkérte arra, hogy ezt a kérdést a főtanácsban letárgyalassa. Az Országos Idegenforgalmi Tanács a maga részéről szinte sürgette már a fennálló rendszernek javaslatunk irányában való megváltoztatását. Megemlítjük azonban, hogy maga a Magyar Nemzeti Bank is — mely mint korábban tudósítottuk — máris bizonyos részüketekben jelentős engedelményeket tett javaslatunk alapján — a tárgyalások alapjául szolgálónak ismeri el javaslatunkat. Szívesen fogadta azt a Budapesti

Kereskedelmi és Iparkamara, de annak igazolására, hogy mennyire igaz, hogy az idegenforgalom üzleti kihasználása s üzleti forgalma még nincsen nálunk kikapitve, elengedő hivatkoznunk az IBUSZ-ra, mely azt mondja: *Öszinte elismeréssel adóznak azért a mélyreható, szakszerű és a hazai idegenforgalom fejlesztésére alkalmas elaboratum kidolgozásáért, melyet a devizakorlátozások egyes vonatkozásainak enyhítése tárgyában a Magyar Nemzeti Bankhoz méltóztatunk intézni. A magunk részéről e javaslatok lehető megvalósítása érdekében a Magyar Nemzeti Bankhoz egyidejűleg megkeresést intéztünk.*

Javaslatunk lényege az, hogy a zárolt szelvénypengő követelések a külföldi számlatulajdonos részére való felszabadítása, a feltételek pontos megjelölése mellett, a mostani rendszerrel szemben *ne előzetes engedélyhez legyen kötve, hanem jogosítással fel az authorizált pénzintézetek arra, hogy heti 600 pengőt az igazolt tulajdonosnak azonnal folyósítsanak csupán csak az utólagos bejelentés mellett.* Javaslattalunkat azután a szelvénybehatal és a határközégek részéről követett magatartás, nemkülönböztetve a folyósítás ú. n. feljegyzési rendszernek megváltoztatására. Rámutatunk arra, hogy a mostani rendszer mellett a külföldiek tartózkodnak attól, hogy Magyarországra jöjjenek, mert sokszor kéréses napokig tart, amíg egy-egy kérvényt elintézik s ez esetben is csekély összeget tesznek szabaddá. Kértük a Nemzeti Bankot, hogy az ezirányú összes követeléseket pontosan áttekintendő, készíttessen az authorizált intézetekkel kimutatást s

ennek birtokában lényegesen emelje fel az idegenforgalmi pengőkeretet. A technikai javaslatok egész soráról, melyek végeredményben mind a gazdasági élet egy-egy fájdmalmát jelentik, szólni nem kívánunk, ellenben rámutatunk arra, hogy egy olyan ú. n. idegenforgalmi árulista összeállítását is kértük, melyben azok a cikkek szerepeljenek, melyek származása s előállítására, értékre teljesen honi, vagy csak egészen elenyésző mértékben külföldi.

Mérvadás helyen a tárgyalások folyamán ismételtén találkoztunk azzal a felfogással, hogy az országos érdekek elsősorban az, hogy az idegenek valutát hozzanak be. Másfelől hangzottak, hogy a szelvény-pengő felszabadításának liberalisabb tétele csak még fokozná azt a spekulációt, mely külföldön magyar értékpapírok szelvényeiben a pengő árfolyamának romlására irányul s mely mozgalomra valutáris érdekből különösen ügyelni kell. Találkoztunk azzal a felfogással is, hogy az idegenforgalmi árulista felállítására aggályos, mert nem engedhető meg, hogy pengő ellenében vásároltassanak és vitessenek ki cikkek, melyeknek nyersanyaga, vagy félkészgyártmánya drága devizakért külföldről került ide.

A kongresszusi bizottság ezeket az aggodalmakat megtárgyalta és arra az álláspontra helyezkedett, hogy bármennyire is természetes és érthető kívánság, hogy a magyar idegenforgalom valutát produkáló ipar legyen, nem lehet figyelmen kívül hagyni a külföldi címletulajdonosok sok-sok ezrének azt a nagyon természetes kívánságát, hogyha már pénzenek kamatait Magyarországból nem tudja megkapni, legakább azt tegyék számára lehetővé, hogy ő vagy családtagjai, illetve alkalmazottai azt itt felvehessék. Azok a kedvezések, melyeket a Magyar Nemzeti Bank nyújt abban az irányban, hogy enged értékpapírokat vásárolni, ingatlanokat megszerezni, vagy hosszútávú törlesztéses kölcsönöket nyújtani a transzfertalalom alá eső papírok hozadékából, immár közel három éves tapasztalat szerint nem csábítottak külföldiek arra, hogy e joggal éljenek, minek oka elsősorban az, hogy a transzfertalalom ebben a módosított formában is fennáll. Nincs semmi okunk arra, hogyha már kényszerhelyzetben lévén transzfermotoriumot kénytelenek voltunk hozni, a külföldi hitelezőt, akire a múltban nagy szükségünk volt és a jövőben is lesz, még külön technikai nehézsé-

gekkel is gátoljuk mozgásában az ország területén. Emellett hangsúlyozni kell, hogy Szövetségünk tudatában lévén az ily műveletek állandó ellenőrzése fontosságának, nem azt ajánlja, hogy szüntessék meg az ily pengő jövedelmek zárolt voltát, hanem csak azt kívánja, ha már egy külföldi itt van, 600 pengőt minden külön nehézség nélkül adjanak ki — saját pénzéből.

Ami a spekulációt illoti, mely kétségtelenül van, sőt az idegenforgalmi pengőcsekkel folytán némileg hitelesen és hivatalosan is van, az csak addig mehet, amíg szelvénytömeg van. Mihelyt ez megfogyatkozik, a spekuláció is természetesen megcsappan. Rámutatott azonban a Baross Szövetség arra is, hogy a lejárt és be nem váltott szelvénytömegek az ország terhére latens módon az adósságokat halmozzák, már pedig ez oly jelenség, mely ellen mindenkinek küzdenie kell. Sem közgazdasági, sem államhitelei érdekek nem kívánja, hogy a külfölddel szemben mozgásunk és elkötelezettségünk szinte félvérül felére még jobban összehúzódték és terhes legyen. Az egész nemzetnek sürős szüksége volna egy valuta-relief-hitelre, amit ily körülmények között megkapni nem tudunk mindaddig, míg nem helyezkedünk liberalisabb álláspontra. Nem hallgatjuk el azt az aggodalmunkat, hogy a kialakult helyzet egészséges orvoslásának halogatója nagyon komoly államhitelei komplikációkra fog vezetni. Nincs a megszüntetésnek gyümölcsözőbb és könnyebb módja, mint a hitelezőkkel követelésüket itt feltétetni.

Az idegenforgalmi árulista megszerkesztése tekintetében a Baross Szövetség elsősorban van figyelemmel a magyar ipar érdekeire. Nincs is annak akadálya, hogy ilyen lista készüljön s így annak sem lehet akadálya, hogy az ily vásárlások céljaira zárolt pengőt felszabadítsanak. A kongresszusi bizottság a már korábban illetékes helyekre futott javaslatok dacára, a tárgyalások során felmerült különböző nehézségeknek és halogató szempontoknak fenntartotta s úgy határozott, hogy az összkormányul megszüretti, hogy a küszöbön levő újabb idegenforgalmi évdarra való tekintettel a megfelelő intézkedések már most történjenek meg s egyben kiemelte, hogy az idegenforgalom nagy aradattal országunk felé irányítási és ezt pénzügyileg alátámasztani elsősorban a zárolt pengő felszabadításának kérdése.

A devizagazdálkodás rendszerének megváltoztatása

Resch Ferenc sikrasszállt az osztrák rendszer bevezetéséért

A kongresszusi bizottság Resch Ferenc börtváros beható ismeretése alapján foglalkozott a clearing-rendszer csődjével és azokkal a nehézségekkel, melyek a mostani devizagazdálkodás sokszor hibás adminisztrálásából folynak. Rámutatott azokra a jelenségekre, melyek az önkompensáció rendszerével kapcsolatosak s melyek odavezettek, hogy egy nagyon jelentős iparág: a mezőgazdasági ipar hovatovább teljesen kikapcsolódik az exportból. Az önkompensáció rendszerére megteremtették ennek a szomorú konjunkciójának

is kedvenceit és dédelgetteit: ez a valuta-arisztokrácia. Az eseteknek egész sorát emelte ki annak igazolására, hogy minél komplikáltabb és ellenőrzésbelleg fokozott egy rendszer, annál inkább nyílik meg a lehetősége a visszaéléseknek.

Súlyos sérelme az exportnak és importnak egyformán, hogy a különböző instanciák előírásait sokszor

önkéntesen és gazdasági közvélemény által fel nem fogható okból,

máskor meg kényszerűségből a külkereskedelmi megállapodások folyamánaképpen változtatják,

erről azonban a leginkább érdekeltek körétek csak ad hoc érdeklődés alapján értesítik. Ezért kérte a kongresszus, intézkedjék a Magyar Nemzeti Bank, a Külkereskedelmi Hivatal s végső fokon a kereskedelmi miniszter, hogy

az exportöröket és importöröket érdeklő kérdésekről a tájékoztatást a gazdasági nyilvánosság a megfelelő módon és mindig idejében kapja meg.

Fontosnak tartja, hogy ezekről a változtatásokról az érdekképvise-

letek is rendszeresen értesüljenek.

Végül kérte a kongresszus, hogy a kormány a küszöbön álló nemzetközi tárgyalások során minden befolyását és összeköttetést érvényesítse abban az irányban, hogy az ország megfelelő valuta-kölcsönt kapva, a mostani devizagazdálkodást fokozatosan leépíthesse és megmenekülhessen a gazdasági élet sűjtő azon adminisztrációtól, mely nemcsak hallatlanul nagy összegekbe kerül, hanem a fejlődést — az egyes funkcionáriusok minden jóindulatú, szorgalmas és sokszor bűmület előreszóló munkálkodása és kitartása mellett is — gátolja.

A határvámügyek vitás kérdéseit a bíró kezébe!

A Szövetség jogtanácsosának indítványára a kongresszus kimondta, hogy a közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. t. c. tervezett reformja alkalmazható a határvám-ügyekben felmerülő vitás kérdések végérvényes elbírálása utaltassék a m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörébe. Amennyiben ez a reform hosszabb ideig várna magára, vagy jelenleg idősebb nem volna, a határvám-ügyeknek legfeljebb a közigazgatási bíróság hatáskörébe való utalása novelláris úton volna lehetőleg mielőbb megvalósítható.

Az érvényben levő törvényi szabályozás szerint (1924:XIX. t. c. 146. és 147.§-ai) a vámvámügyekben felmerülő vitás kérdések eldöntése legfelsőfokon a pénzügyminiszterhez tartozik, aki a kereskedelmi, illetve a földművelésügyi miniszter meghallgatása után végérvényesen határoz. Ez a szabályozás nem fedi teljesen a modern jogi elvet, mely kizárja azt, hogy

hogy közigazgatási hatóság a saját ügyében végső fokon bíró lehessen.

A magyar törvényhozás érezte is ezt a helyzetet, mely így kialakult, minek bizonyossága, hogy az egységes határvám törvény 1918. évi előadói javaslata a külföldi példák nyomán a vitás ügyek végső eldöntésére már a közigazgatási bíróság megbízását helyezi kiállításba. Ez a törvényjavaslat volt alapja az 1924:XIX. t. c.-nek mely szakított régebbi jogunkhoz ragaszkodva a bíró meghallgatásának elvével s maradt minden a régiében. A kifogás, melyet akkor a törvényhozás emelt, az volt, hogy vitás vámvámügyek, melyek legfelsőfokon a pénzügyminiszterhez kerülnek, igen kevés számban vannak s ekkor is a vita túlnyomórészt a vámtartozás kérdésével függ össze, szóval nem tisztán jogi természetű s így célszerűnek látszott a kérdést a közigazgatás kezén meghagyni.

Annnyit azonban már az 1924. évi XIX. t. c. is elért, hogy bevezette a közigazgatási bíróság elintéztése alá utalt ú. n. közigazgatási panasz, mely azonban főleg olyan esetekre vonatkozik, amikor nem áruosztályozásból eredő differenciákra, hanem a vámtörvény alkalmazásából merülnek fel, kiindulva a félnek ab-

ból az állításból, hogy a törvény alkalmazásából valamely jogigény szenvedett sérelmet, vagy pedig, hogy a töle követelt szolgáltatásra, tífésre vagy abban hagyásra jogi kötelezettség nem áll fenn.

Ausztria, Németország és más európai országok a vitás vámvámügyek elintéztésénél

nem kapcsolták ki a bírói illetékességet,

úgy hogy ezen a téren jogrendszerünk a nyugati nemzetekével nem mutat egységes fejlődési irányt, ami — elsőrendűen gazdasági kérdésekről lévén szó — tagadhatatlanul hátrányunkra van. Az autonóm vámtarifai hatálybalépése óta elmúlt tíz esztendő tapasztalat bizonyítja azonban, hogy nagyon célszerűtlen volt a bírói illetékességet ebből a körből kivonni. De nem nyert igazolást a gyakorlat által az a feltevés sem, mely a törvény meghozatalakor oly döntően esett latba, hogy vitás vámvámügyekben a legfelsőbb fórumig kevés a fellebbezés és hogy a bíró elé azért sem lehet utalni, mert ott szakértő közegek nem állanak rendelkezésre. Nem beszélve arról a tarthatatlan jogi álláspontról, mely nem engedheti meg, hogy a pénzügyminiszter, mint a vámközigazgatás legfőbb vezetője, a saját ügyében egyetlen bíró is lehessen, nem említve, hogy

az összes hasonló ügyekben, így tehát az adók, illetékek kivetése elleni panaszoknál senkinek még eszébe sem jutott a fellebbezési eljárás zárlókövét, a bírói illetékességet elvonni,

mely körülmény legélesebben tűnik ki a vámmal annyira rokon általános forgalmi adóra vonatkozó szabályokból, kiemeljük, hogy autonóm vámtarifát tárgyaló törvény nem más, mint egy kerettörvény, melynek részletes jogszabályait a végrehajtási utasítás tartalmazza. Az áruajstrom és a magyarizatok a vámtarifai törvénynek lényeges kiegészítői, a változások, az újabb intézkedéseknek tömege olyan nagy, melyek mellett nagyon könnyen előfordul, hogy

közigazgatási közegek a kérdéseket nem a gazdasági élet, hanem a kincstár fiskális érdekei szerint intézik el,

ami ellen fellebbezésnek helye — ezidőszerint — egyáltalában nincs. A tapasztalat bizonyítja, hogy ilyen ügyek nagyon sűrűn fordulnak elő s minthogy a substatum nem csekélységet tárgyal, a felek az orvoslás útját végigvizsgálják a legfelső fokig még akkor is, ha a törvényi konstrukció folytán nem is lehetnek teljes mértékben megnyugodva. Nem csekélysegről, hanem sokszor egész vállalatok gazdasági egzisztenciáját befolyásoló összegekről lehet és van szó s így nagyon fontos államérdek, hogy ha pl. valamely illetékükből kifolyólag filléres differenciákhoz fűződő elvi szempontok miatt fellebbezni a közigazgatási bíróságig lehet, ezt a jogot a vámmal kapcsolatos vitás kérdésekben a polgároktól el ne vonják. Természetesen summás eljárás elvének érvényesítésével biztosítani kellene azt, hogy oly ügyekben a közigazgatási bíróság *sürgősen* ítélezzék.

A közigazgatási bíróság megfelelő kiegészítésének akadályai nem lehet és a tárgyalásoknál szakértők bevonásának szintén nem lehet akadályai, amint hogy bármely bírói fórumnak jogában áll, sőt kötelessége szakértőket meghallgatni. Ezt a szabályozást a nagy- és kisipar, a kereskedelem és maga a fogyasztóközönység is hálásan venné, de természetesen meszemondó jelentősége volna ennek alkotmányjogi szempontból is, mert ebben a nem álbecsülendő irányban a jogvéde-

lem teljes kiépítését hozná. De végül rá kell mutatni arra, hogy külkereskedelmi szempontból is jelentős hasznot hozna a rendelkezés, mert nemcsak párhuzamba hozná jogrendszerünket és joggyakorlatunkat a szomszédokéval és a Nyugatéval, hanem dokumentálná a külföld előtt a szerződéses jogainak fokozott védelmét, ami külkereskedelmi megállapodások létesítésénél nem megvetendő szempont.

A kongresszus a memóriái és építési szakcsoportnak azt az indítványát, hogy közmunkálatok 150.000 pengő értékhatárig hitelezésen alapuló vállalatbaadás mellőzésével bonyolítandók legyenek — miként ezt részletesen ismertettük már előző számunkban —, *Köpesdy* Elemér alelnök felszólalásában, a szegedi Baross Szövetésnek a tisztességteljesen verényről szóló törvény hatályos végrehajtásának biztosítása ügyében beadott indítványát csak úgy, mint a hőmezővási helyi Baross Szövetségnek a közterhek arányosítására irányuló indítványát, végül dr. *Purell* Győző ugyanevű előző lapszámunkban részleteiben ismertett két indítványát, a főváros közigazgatási ügyosztálya változatlan fenntartása és a kötött tejjágyártás mielőbbi megszüntetése ügyében (ez utóbbi indítvány keretében a Szövetség a főváros' zárt területén levő gazdák teheneltartása után kivetett bírságok törlesztését kívánja) szintén elfogadta.

*

A kongresszus második napjának munkája

A február nyolcadikán lefolyt második kongresszus nap tárgyszorozatán javarészt szakmai vonatkozású kérdések szerepeltek ugyan, azonban mind olyanok, melyeknek általános gazdasági jelentősége tagadhatatlan. Az első nap szép sikere után a második nap tanácskozásai elé még nagyobb várakozással tekintettek a szövetségi osztályok. *Köpesdy* Elemér alelnök köz-

gyűlési határozatból kifolyólag vezette a tanácskozásokat, melyeken megjelent dr. *Vinkler* Elemér a szegedi szervező népszerű elnöke, vitéz dr. *Dávid Géza* a debreceni szervező elnöke és *Radnóthi* Ferenc a debreceni Kereskedő Társulat főtitkára egy küldöttség élén, a kispesti szervezet küldöttségileg és a hőmezővási helyi küldöttség.

A vasárnapi munkaszünet megoldódni nem akaró kérdése

Bányay Lajos volt az első felszólaló, aki azzal a huza-vonával foglalkozott, mely a vasárnapi munkaszünet kérdése körül tapasztalható. Utalt arra, hogy a B. Sz. fennállása óta szakadatlanul folytat küzdelmet a kereskedelem ezen országosan kívánt szociális vívmányának eléréséért, eddig azonban — dacára annak, hogy a kérdést mindig napirenden tartotta, mellékszempontokat sohasem vitt bele, önzetlenül és integere gondolással ápolta a kérdést, mozgósította az összes hitefeleket főpapjait, a társadalmi szervezeteket, megnyerte a törvényhozás férfait, akik közül különösen *Kórodi Katona* János, az egész magyar kiskereskedelem háláját kiérdemlő módon küzdött, *Müller Antal* mindig szót emelt és *Dési Géza* az ő testamentum szent parancsaira való utalással vallotta magát e mozgalom önzetlen hívének. Utalt arra, hogy Vasárnapi Munkaszüneti Liga alakult és az országos elnök a fővárosi közgyűléssel

fogadtatott el ily irányú indítványt.

Az érdekeltek semmiféle alkotmányos eszközt nem felejtettek ki küzdelmeik során. A Szövetség szünni nem akaró munkájának volt tulajdonítható, hogy a jelenlegi kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot készített, melynek két sarkalatos pontja van: a vasárnapi egységes záróra a vidéken és a fővárosban, továbbá az a jog, hogy amennyiben bármely községben az érdekeltek kétharmada a vasárnapi munkaszünetet kívánja, az iparhatóság ezt elrendelni köteles.

Bár ez a törvénytervezet nem teszi egészen magáévá a kereskedelem többségének álláspontját, ez még így sem biztosíthatja magának a budapesti kereskedelmi és iparkamara hozzájárulását. Az előadó részletesen tért ki azután a kamara álláspontja kialakulásának összes körülményeire, melyek világosan igazolják, hogy a kamara s annak vezetősége teljesen távol áll főleg a kisemberek

szociális igényeinek megértésétől. Ezt annál inkább emeli ki, mert a küszöbön levő választások alkalmával, bár az új törvény a kismegértésétől. Ezt — sőt kha emberek jogait nagy fokban nyírta meg, a kereskedők tudni fogják, hogy a kamara vezetőségének szolgálatait meg kell fizetniük.

A határozati javaslat, melyet az előadó beterjesztett, azt kívánja, hogy a kereskedelmi miniszter a már készen levő törvényjavaslat tervezetét nyújtsa be a Háznak és ami a Nagy-Budapesti körzetet illeti, már most keressék meg a miniszter az összes érdekeltek szavazásának elrendelésére.

A javaslatához vitéz dr. *Dávid Géza* szólott hozzá és kiemelte, hogy a debreceni kereskedőknek izgalmas és csaknem véres harcok útján kellett elérniük a vasárnapi munkaszünetet, mely miniszteri rendelkezés folytán immár 18 hónapja ú. n. próbaidőre érvényben van. Ennek a ténynek jelentősége a kérdés országos rendezése szempontjából annál fontosabb, mert Debrecen kimonodottan agrár város, ahol a vasárnapi munkaszünet bevezetése főleg a mezőgazdaságra nézve nagy újítást jelentett. Meg kell állapítani, hogy a községek a helyzetet teljes mértékben megbarátkozták, a forgalom ennek folytán nem szenvedett veszteséget. A kereskedőknek az a csekély töredéke, mely kezdetben ellenezte

a reformot, ma már boldogan tapasztalta annak előnyeit. Hangsúlyozta dr. *Dávid Géza*, hogy a kérdés országos rendezése nemcsak a kereskedő osztály ügye, hanem nemzeti ügy. A következő felszólaló *Radnóthi* főtitkár volt, aki a Debreceni Kereskedő Társulat képviselőjében azt a nagyon érdekes bejelentést tette, hogy a kereskedelmi miniszter a napokban leiratot intézett a debreceni hatóságokhoz, jelentsék a 18 havi próbaidő után a tapasztalatok eredményét. A kereskedők súlyt helyeztek arra, hogy minden illetékes tényező pártatlanul mondja meg a véleményét. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, mely pedig a budapesti kormánytényezők fellegása szerint a vasárnapi munkaszünetet agrárellenesnek kellene, hogy tartsa, megállapítja jelentésében, hogy a 18 hónap alatt egyetlen panasz sem fordult elő s így a maga részéről nem tesz észrevételt a munkaszüneti rend véglegesítése ellen. Ez a bizonyíték mindennél többet ér.

Vinkler Elemér, a szegedi elnök, felszólalásában kiemelte a vasárnapi munkaszünet erkölcsi jelentőségét s erre való tekintettel azt a kívánságot tolmácsolta, hogy a szavazás kérdéséről a központ tekintsen el. *Major* János, *Marschalek* Imre és mások hozzászólása után a kongresszus a javaslatot elfogadta.

A fűszerkereskedelem országos egységes munkaideje

Danner János a szegedi fűszerkereskedők szövetségi szakosztályának képviselőjében benyújtott és a fűszerkereskedelem egységes munkaidejére vonatkozó indítványát maga a szegedi elnök, *Vinkler* Elemér dr. indokolta meg, rámutatva arra, hogy ezen a téren a vidéken tarthatatlan állapotok vannak, mert különösen a szezonmunkálatok megindulásától kezdve a fűszerüzletek már reggel 4 órakor nyitnak s este 11

órákor még mindig nyitva vannak. Ennek az állapotnak éles versenybeli kihatásai az egész közigazdaságra károsak, s ezt indítványozta, hogy a Szövetség e tekintetben a kereskedelmi miniszternek tegyen jelentést és egyben kérje a kérdésnek országosan való rendezését oly keretben, hogy ezen belül az egyes vidékek speciális érdekei is védelmet kapjanak. — Az indítvány egyhangulag fogadtatott el.

A kisipar közzállítási sérelmei

Meggyes Nagy János előadásában a kisipar különböző közzállítási sérelmeit tette szóvá. Jóllehet a Közzállítási Szabályrendelet messzemenő jogokat biztosít a kisiparnak, a tapasztalat azt mutatja, hogy a kisipar részére fenntartott ezen jogok érvényesítése csak igen nehezen halad előre, sőt egyes intézményeknél teljes mértékben megakadt. A Közzállítási Szabályrendelet igen helyes gazdasági érzéktől vezéreltetve és a kialakulóban volt gyakorlatot szentesítve, elismerte közpályázati feleként a kisiparosok alkalmi társulásait, közzállító csoportjait. Felsőzóló bemutatva a honvédelmi miniszternek egy rendeletét, mely meg az új Közzállítási Szabályrendelet meghozatala előtt úgy intézkedett, hogy az IOKSz az ily csoportokat munkában részletesen. Sem akkor, sem azóta, sem az új Szabályrendelet hatályba lépte óta az IOKSz ezt nem respektálta, mert szerinte — a szakmai szervezetek előzetes megkeresése nélkül ezt nem teheti. Jellemző a helyzetre, hogy a szabóiparban két ily szervezetet, melyhez a honvédelmi

miniszter rendelete óta csaknem egy harmadik járult, mint új alakulás, mellyel szemben sem az IOKSz, sem az alája rendelt szakmai szervezetek kifogást nem emeltek. Részletesen ismertette e szakmai szervezetek üzemeltetését s annak irányzatát, melynek alapján meg kell állapítani, hogy az alkalmi társulások, illetve közzállító csoportokba levő iparosság anyagilag jobb bonitást nyújt, szakmailag feltétlenül megbízhatóbb kivált biztosít s amellett a lebonyolítást nem terheli a szervezeti szervezettel nem lelkisínylendő reggieje. Ezért méltánytalan, ha az IOKSz a közmunkák szétosztására irányuló feladatát kizárólag a szervezetekre irányítja s abból a kisiparosok közzállító csoportjait vagy e csoportok egy részét kikapcsolja. A kongresszus előadó indítványára azt a határozatot fogadta el, hogy a Közzállítási Szabályzatban a kisipar részére biztosított jogok tiszteltbentartásához ragaszkodik és az alkalmi társulásoknak közzállítóféleként való elismerését — a Szabályzatban foglaltak értelmében — a kereskedelmi mi-

niszternél megsürgeti. Egyben felhívta a kongresszus a szövetségi vezetőséget, hogy a közszállító csoportok minél tágabbterű

működésének érvényesítése ügyében a szükséges lépéseket tegye meg.

Az Ipartörvény 4. és 47. §§-nak módosítása

A kézművesipar régi sérelmét tette szóvá **Vucsenik István**, aki rámutatott arra, hogy az ipartörvény 4. és 47. §§. ellen már azonnal, a törvény hatálybalépte óta megindult a küzdelem, de eddig eredményt még nem hozott. Kézműiparunk története mutatja, hogy nálunk azon törvényeknek megreformálása, melyek a kézművesiparra hátrányos helyzetet teremtenek, rendszerint egy emberöltőig szoktak tartani. Ezt az állapotot annak tulajdonítja, hogy amikor a törvényeket előkészítik, ebbe a munkába megfelelő előzetes tanácskozások útján a kézművesipart nem vonják be. Mindkét szakasz gazdasági rendeltetése, a törvényhozó szándéka szerint az volt, hogy a tőke térfoglalását a kézművesiparban elősegítse s így a kézművesipar gazdasági megerősödését várták e szabályozástól. A gyakorlatban azonban — a törvény értelmének bűnös félremagyarázásával és a vonatkozó iparigazgatási szabályok rendszeres megkerülésével — éppen fordítva alakult ki a helyzet, amennyiben a kézműves szakképzést egy szerűen a tőke szolgáltatába állította. Innen van az, hogy számos olyan kézművesipari szakma van, melynek irányítását ma már teljes mértékben kicsúszták a mesterek kezéből és a spekuláns tőke illetékes játekának eszközévé vált. A helyzetet a gyakorlati példák egész sorával támasztotta alá és kiemelte, hogy immár 12 éves gyakorlat alapján megállapítható, hogy ebben a vonatkozásban a kamarák nem álltak azoknak az

érdekeknek szolgálatában, melyek a kézművesosztály megerősítéséhez fűződnek. A vita során felszólalt a Budapesti Férfitársbók Ipartestületének főjegyzője, aki az ipartestületi gyakorlatból az eseteknek egész tömegét hozta fel annak igazolására, hogy a sérelmezett törvényszakaszok alapján mi minden történhetik a gyakorlatban. A törvény megalkotása alkalmával **Matlekovits Sándor** maga is próbának jelezte a két szakaszt, hozzáfűzve, hogy amennyiben a kézműves szempontjából nem felel meg, akkor mód lesz annak korrigálására. Erre a nagy közgazdasági vezér-főtitára kell tehát hivatkozni, aki maga sem gondolta volna, hogy a 4. és 47. §§., melyeknek megdöntése ellen a tisztességtelen kereskedelem teljes erővel szokott fellépni, a kézművesiparnak romlását fogják eredményezni.

A benyújtott és egyhangúlag elfogadott határozati javaslat kivanja, hívassék fel a kereskedelmi miniszter figyelme ezekre a jelenségekre, *kéressék meg, hogy az ország minden részében felpanaszolt ezen helyzet kellő megítélésére megfelelő előkészítés útján mielőbb országos értekezlet hívassék össze és végül, tegyen a kereskedelmi miniszter megfelelő intézkedéseket a kézműiparnak a törvény 4. és 47. §§. alapján bekövetkezett romlásának megállítására, ha romlását nem, novelláris úton reformálja a két szakaszt.*

Marschalek Imre az áruházi kérdésben terjesztett előindítványt s ez ügyben a következőket adta elő:

Az áruházak romboló versenye

A Baross Szövetség kongresszusának egyik közérdeklődést keltő pontja az áruházak romboló versenye. Az áruházak elleni küzdelmet az élelmiszerkereskedők indították meg és szélesítették ki olyannyira, hogy ma már a kereskedelem minden egyes ágazata az áruházak versenyének megfélemezését sürgeti.

A sok sérelemnek és panasznak meg is volt az eredménye, amennyiben — mint halljuk — egyes pénzügyi hatóságok nagyon alaposan veszik szemügyre az áruházi gazdálkodást.

Az áruházak vevőszerezési fogása az, hogy minden időben gondoskodnak arról, hogy bizonyos sláger-cikket hallatlanul

Rendszeres árrombolás

Arra nézve, hogy az áruházak elsősorban az élelmiszerforgalombahozatala terén mily elképesztő árrakkal dolgoznak, rámutathatunk a következő konkrét példákra. Az elmúlt év folyamán az 50—60 dekás csirkének kiskereskedelmi ára átlagosan 1.— és 1.20 pengő kö-

olcsó áron dobjanak piacra, olykor hihetetlen mennyiségben s ezáltal magukra terelvén a figyelmet, a beözönlő vevőknek természetesen nagy osztályozatukból számos más cikket is eladnak.

Van azonban egy állandó cikksorozatjuk is, mely a vevők csalogatására irányul és ez az élelmiszer. Innen van az, hogy minden számottevő áruház igyekszik élelmiszerosztályt felállítani s azt úgy helyezi el, hogy a nagyon olcsónak hirdett élelmiszerekhez csak az összes egyéb osztályok végigsétálása után lehessen elérni s így rákényszeríti a vevőt arra, hogy végignézzék az egész árukirakatot.

zött váltakozott. Ezen ár mellett a gazda a friss csirkéért tisztességes árat kapott. Egy szép napon az áruházak az exportból kislejtezett, barnabőrű, sovány csirkét tömegét dobtká hűtőházi készletekből piacra óriási reklám mellett, darabját 58 fillérről. Az eredmény az

volt, hogy az árak a *gazdátársadalom nagy kárára lezuhan*tak. A reklám természetesen egy szóval sem árulta el azt, hogy az áruházi csirke milyen minőségű. Ily módon tették tönkre a *méhészetek árait*, amennyiben a méz kicsinybeni árat 110—130 fillérről 88-ra verték le. A fehérbab árat 20—24 fillérről 4—6 fillérré, a tojás árat 8—10 fillérről — ez a friss áru kicsinybeni értéke volt — 4 fillérré, mit meszes, tárolt mennyiséggel értek el, a szilvaiznél 1.——1.20 pengőről 40 fillérré mentek le. Itt nincs szó egészséges árnyelláslásról, mert alig hiheti valaki, hogy a túlméretezett élelmiszer-kereskedelmi szakmában az árak nem alakulnának ki az elképzelhető legmelyebb nivón, hanem szó van a betörések egész sorozatáról, melyeket az áruházak üzleti prosperitáskor reményében reklámként kielejtenek, nemcsak az élelmiszer-kereskedelmen keresztül a kereskedelem minden egyes ágának kárára, nemcsak a *gazdátársadalom érdekei ellenére*, hanem a fogyasztókönzéség félrevezetésére és megkárosítására. Ami nálunk az áruházi üzletvitel és annak reklámozása terén tapasztalható, az *messze meghaladja mindazt, amit tisztességtelen versenylevékenységeknek nevezünk.*

A napokban lezárt téli leltári kiürítés során megdöbbenéssel láthattuk az áruházak hatalmas hirdeteit. Ipe a példák a Párisi Nagy Áruház hirdeteiből: 0.7 liter paradicsom 10 fillér (üvegbetét 10 fillér), kb. 1 kg szilvaiz 48 fillér, betét 22 fillér, vegyesiz, barackiz ugyanennyi, 1 liter vajbab 18 fillér, 1 liter cékla 18 fillér, 1 liter pa-

A néprétegek kétszeres kihasználása

Az a szellem, mely az áruházak üzletvezetése terén megnyilvánul, a család és félrevezetés ősi ösztönének hamisítatlan kifejezője. *Ez a szellem az, mely életrekellette a tömeges szennytermelést.* Mert azzal tisztában van mindenki, hogy az áruházak nem népjóléti intézmények, hanem nyereségszerzésre alakult vállalkozások, melyeket a nagy terjeszkedés és hatalmas vagyonosodás jellemmez, mit annál gyorsabban érhetnek el, mert lényeg tisztességtelenségéből folyik, hogy az adóterhek alól is — nyugodtan lehet mondani — teljes mértékben kivonják magukat.

A szennytermelés, a szennyeladás eredménye mi lehet

Az adózás alóli kibuvás

És mit adóznak ezek? A Corvin Áruház 1931-ben 849.02 fillért fizetett adó és illeték címén. 1932/33-ban fokozatosan emelte ezt, az 1934. év folyamán 24.159 adóalap után adózott 3.865.— pengővel, amihez pótlék fejében járult 1.546.— pengő.

A Fenyves Áruház 1931-ben 2.611.— P veszteséget mutatott ki, a rákövetkező évben már 483 ezer P veszteséget, 1933 aug. 31-iki mérlege szerint újabb 167 ezer pengő veszteséget. Ezekben az években adót nem fizetett. A magyar közgazdaságnak ezt a nemes szervét, melynek főnökei nyilván már az Árpádok óta

radicsom 18 fillér, 1 liter ecetes tők 18 fillér, 1 liter paprika 18 fillér, 10 deka töltött cukorka 16 fillér. Az üvegbetét minden egyes cikk után 22 fillér. Ennek a fogásnak célja, hogy a vevő az áru árához aránytalanul magasan megszabott üvegbetétjért újból kényszerüljön az áruházba elmenni.

De nézzük a drogua- és illatszershakmát: $\frac{1}{4}$ liter kölnivíz 96 fillér (betét 1 pengő), 3 darab szappan 37 fillér, egy nagy ruha-kefe 52 fillér, 12 darab beretvápence 36 fillér. Erszárbét, pénztrácát — „iparművészeti munkával” — 48 fillérről hirdet. Nem marad el a Párisi Nagy Áruház mögött a Magyar Divatcsarnok, mely 1 kg 2 tojásos tarhonyát 55 fillérről kínál, $\frac{1}{4}$ kg finom teavaját 55 fillérről (kérdézzék meg a tejkartelt, vajjon lehetséges-e ez az ár?), 1 kg la olasz narancsot kicsinyben 33 fillérről, 10 darab garantáltan lámpázott tojást — most, amikor 10—11 fillér az ára — összesen 36 fillérről. És így tovább. Nem szükséges rámutatni, hogy a Fülleres Áruház vagy a Corvin Áruház semmiben sem marad mögöttes a reklám terén versenytársainak.

Nincs azonban az áruházaknak egy osztálya sem, ahol a verseny nem nyilvánulna meg hasonló éles formában. Ha a hirdetés szövegére már forma szerint el is érné a tisztesség határát, annak szedése egészen bizonyosan félrevezető. Például: Nagy betűkkel: sarmösz női nadrág, mellette nagy szám 88 fillér, ez az ár azonban nem a női nadrágra, hanem a kicsiny betűkkel hirdett gyermek-nadrágra vonatkozik, a női nadrágot is csak 1.38-cal igéri az áruház.

más, mint annak a vásárlókönzéségnek, melynek legnagyobb részét az alacsony bérek miatt az áruházakba bekényszerített munkásosztály kezezi, újabb megrövidítése. Először ott fizet rá a munkás, amikor bérét hihetetlen mértékben lerontják (*ennek eredménye a szakmai tudás és ismeret demoralizálása*) és másodsorú akkor fizet rá, amikor keservesen megszolgált filléreit az előállításához viszonyítva drágán rátküldik azt az árut, melynek használati értéke elenyészően csekély. Így érhető el, hogy a munkásosztály állandóan a napi szükségleti cikkek megszerzésének nyomtasztó légkörében lesz tartva.

szerezték itt a honmentés körül hervadhatatlan érdemeket és mintaképei a nagyszerű kereskedőnek, szanaláltak s így 1934-ben 1 millió pengő tőkéje után adózott pótlékkal együtt 2800 pengővel.

A Magyar Divatcsarnok, mely maga hatalmas milliós forgalmat ismer el, 6.350 pengő kereseti adóval lett „sujtva”. A Párisi Nagy Áruház pedig a legszébb példája a feje tetején lánccoló raffinériának. Amikor hirdetni, vevőt csodíteni és világot félrevezetni kell, akkor mindentűt Párisi Nagy Áruház szerepel és amikor adózni kell,

akkor kisl, hogy ő egy ház részvénytársasági keret, melynek üzlete nincs, mert az üzlet (az egyes osztályok) mind külön-külön egyéni vállalkozások. Az még érdekesebb, hogy az osztályok bérleti kivétel nélkül a házrészvénytársaság igazgatóságának és felügyelőbizottságának. Őszintén megmondva, érthetetlennek tartjuk, hogy erre a rabulisztikára a pénzügyi hatóságok miért nem sújtották már rá.

Az áruházi verseny kérdésével a Baross Szövetség kongresszusa és közgyűlése igen behatóan fog foglalkozni. Fel fogunk táni minden összefüggést és le fogjuk rántani a leplet az összes áruházi hadműveletről. Ezt parancsolja nekünk a kereskedelmi erkölcs. Nem fogunk kimélni senkit és igazságot követelünk nemcsak a magunk, hanem az egész magyar kereskedelem számára. Szövetesünk ugyan kimondottan keresztyény szervezet, de azért tessék tudomásulvenni a túldalol, hogy nekünk pld. az a

Az iparosok bevonása a kézműt érdeklő kérdésekbe

Kovács Ferenc indítványát, mely szerint a kormány az Országos Ipartanács működéséről a nyilvánosságot mindig rendszeresen értesíttesse és gondoskodjék arról, hogy a kézművességet érdeklő kérdések szakzerű megvilágítása céljából egy arra való, mesterekből álló tanácsadó-szervezet álljon rendelkezésre,

Egészítsék ki a kiskereskedelmi hitel-alapot az OTI-MABI öregségi pénzeiből 1-1 millió pengővel

Marschalek István előadó a kiskereskedelmi hitel ügyéről tett beható jelentést. Az 1924. évi számlás óta a kiskereskedelem hiteligényeinek kielégítésére az állam és a főváros együttesen mintegy 3 millió pengőt bocsátottak rendelkezésre, ami visszleszámitolási kerettel együtt kb. 6 millióra emelkedett. Ez volt a helyzet bankzárlat előtt, azóta a kiskereskedelmi hitelalapok — eltekintve a kereskedelmi miniszter által kezdeményezett személyi hitelnek a viszonyok által megszabott szerény kereteitől — nem dotáltak. A kiskereskedelemnek és kisiparnak pedig épen a mai időkben van fokozott mértékben szüksége hitelre, mert az egyéb *hiteltörzások még jobban zárkóznak el az ily kistételű kielégzésektől*, mint azelőtt az áruhiteli feltételek megrosszabodtak, illetve a legtöbb szakmában bankzárlat óta szinte megszűntek, a kiskereskedelem mozgási lehetősége még jobban megcsúszott.

Nem fogadható el az az álláspont, mely a *pénzügyi fedezet hiányára való utalással tér ki a kívánság honorálása elől*, hiszen a gazdasági intézkedések az államkincstárnak is közel 80 milliónyi áldozatába kerülnek s csak nemrénen is a fogyasztási szövetkezetek részére 11,5 millió pengő kölcsönről gondoskodott a kincstár.

A kiskereskedelem azonban hajlandó elfogadni azt, hogy bár más rétegekkel szemben az ál-

Rákóczi-uti zsidó kereskedő polgártársunk éppen úgy szívünkön fekszik ebben az ügyben, mint bárki közülünk, mert tudjuk azt, hogy a Corvin Áruház tövében számos kiskereskedő több adót fizet, mint ez a mammutvállalkozás.

Ha a kamara és az egyéb alakulatok és „nagy szervek” nem mernek a kiskereskedőnek védelmére kelni az áruházakkal szemben, mi kiméltelenek leszünk. És érezzük, hogy ebben az ügyben mellettünk van mindenki, hitefelkezetre való tekintet nélkül.

A megindult vitában Zeidler Imre, Major János és még mások vettek részt s ezután elfogadta a kongresszus azt az indítványt, hogy kívánja, miszerint a kormány újabb *áruházakra iparigazolványt ne adjon ki, a meglévő áruházakat rendeletileg tiltsa el az élelmiszerek árusításától s az élelmiszer-osztályok felszámolását rendelje el*, miként ez Ausztriában történt s végül, az áruházi forgalmat vonja *külön adózás alá*.

továbbá azt az indítványt, hogy a *Statisztikai Értékmegállapító Bizottságba* paritásos alapon a kereskedők mellé megfelelő számban iparosokat is nevezzenek ki s ezeknek ugyanazon jogkört adják, mint a Statisztikai Értékmegállapító Bizottság tagjainak, a *kongresszus vita nélkül elfogadta*.

lam nem olyan szűkkeblű, hogy pénzügyi hiány van. Nem fogadhatja el azonban azt, hogy az OTI—MABI öregségi biztosítási ágazatokból eredő betétekből a kiskereskedelem és kisipar hiteligényeit rendszeresen és hivatás szerűen ellátó Kisipari Hitelintézetnek semmi sem jutott, amikor más intézetek kerekén 16 millió pengő betétet kezelnek, amiből a Kereskedelmi Bank és a Magyar Olasz Bank együttesen közel 7 milliót tart.

Az OTI—MABI pénzek így ugyan kijutnak a gazdasági körforgalomba, azonban ezek a források nem nyílnak meg a kiskereskedelem és a kisipar részére. A Kisipari Hitelintézet kitűnő vezetettsége, elsőrendű bonitása és beállítottsága mindenképpen alkalmasá teszi arra, hogy *megfelelő betéteket ő is kezelhet* s így a kiskereskedelem és a kisipar részére e tőkét hozzaáférhetővé lehetne tenni. Utalt az előadó arra, hogy a MABI *közzgyűlése már elhatározta volt* egy millió pengőnek ilyen célra való folyósítását, de a belügyminiszter ezt a közgyűlési határozatot nem hagyta jóvá. Indítványozta, írjon fel a Szövetség a kormánynak, hogy az OTI—MABI pénzekből a Kisipari Hitelintézetnél a kiskereskedelmi és kisipari elátlmányok felemelésének céljaira egy-egy millió pengő folyósíttassék.

A legkisebb munkabérekre vonatkozó nemzetközi egyezmény

Resch Ferenc indítványza a következőket tartalmazza: A minimális munkabérekéről szóló nemzetközi egyezmény nemcsak szociális jelentőségű, hanem az általános forgalom növekedését is involválja azáltal, hogy a dolgozó rétegek vásárló-ereje biztosítva van. Ez teszi speciális magyar viszonyaink közepette a ma-

gyar ipar szempontjából is elsőrendűen fontossá, hogy a minimális bérekről szóló nemzetközi egyezményt *becikkelyező törvényjavaslatot a kormány terjesszen be*. Az indítvány a Szövetség ismert állásfoglalását tükrözi vissza s így az egyhangúlag elfogadott.

Az élelmiszerkereskedésre szóló iparigazolványok kiadásának átmeneti szüneteltetése

Palkovits István indítványára határozta el a kongresszus, hogy miután a statisztikai adatok igazolják azt, hogy ugy a fővárosban, mint a vidéken az élelmiszerkereskedésre szóló iparigazolványok évről-évre mindig nagyobb mennyiségben szaporodnak, ezekben a szakmákban már szinte végzetesnek mondható a túlnépesedés, s minthogy egyedül a főváros területén az elmúlt két utolsó esztendőben, leszámitva a visszaadott igazolványokat, nem

kevesebb, mint 1.800 új iparigazolványt szolgáltattak ki a hatóságok, felterjesztéssel fordul a kereskedelmi miniszterhez, amiben kéri, hogy ezt a helyzetet alaposan megvizsgáljék, az *életmiszterkereskedeleme*re szóló iparigazolványok kiadását *egy évi tartamra szüneteltesse s ezen idő alatt a legpontosabban vizsgálatsanak meg e szakmák s e vizsgálat eredményéhez mérten tétessenek meg a szükséges intézkedések*.

Gyarmatárak forgalmát erősen csökkentették a vámemelések

A nyerskávée vámja erősen meghaladja a kávé értékét.

Ősszel súlyosan emelték a legtöbb gyarmatáru vámtételét, amelyeknek magassága már azelőtt is érzékenyen érintette az importáló gyarmatáru cégeket, mert forgalmuk ennek következtében erősen visszaesett. Kétségtelenül fontos valutáris érdekek játszottak közre ezekben a vámemeléseknél, mert hiszen a távoli országokból importált gyarmatáru alig szerezhethők be kompenzációs egyezmények kötése útján s ezért nemes valutával kell fizetniök az importáló cégeknek, amelyek beszerzése a mai viszonyok között bizony nem megy könnyen. A nagyközönség különösen azoknak a cikkeknek jelentős drágulásánál érezte ezt meg, amelyek fogyasztásáról a mai időkben sem mondhat le s így főleg a *kávééstea* vámemelése drágította meg ezeknek a szinte nélkülözhetetlen gyarmatárúknak az árát. Ez a két cikk két év óta állandóan drágult s fogyasztásuk ennek következtében erősen visszament annak ellenére, hogy a külföldön mindkét cikk ára esett. Kérdést intéztünk a Meindl-cég vezetőségéhez, ahol érdekes magyarázatot kaptuk a vámemelések különböző hatásainak:

— A kávé- és teafogyasztás erősen visszaesett nálunk, mióta ezek vámtételeit jelentős mértékben felemelték. Különösen a kávénál érezzük ezt, amelynek vámja egy kiló után három aranypengő (3.68 P), amihez hozzájárul cca hatvan fillér forgalmiadó s a husz százalékos pörkölési veszteség. Mindent összevéve *egy kiló nyerskávée behozatalával öt P költség merül fel átlag* s mint-hogy a kávé exportáló államokban rendkívül olcsó ez a cikk,

bátran állíthatjuk, hogy a kávé vámai és egyéb behozatai költségei gyakran meghaladják magának az árunak értékét.

A vámvédelem oka: a hazai malátatermelés védelme, de a tapasztalat szerint a közönség nem tud hozzászokni a malátakávéhoz, bármilyen táplálónak mondják is ezt, mert nincs meg az az élettani hatása, mint a bakbávénak, amely a fáradt szervezetet csakis hallatlanul élénkíti, felüdíti, friss energiával, munkakészséggel ajándékozza meg s arómáját semmiféle malátakávéval pótolni nem lehet.

A tejfogyasztás csökkenése szintén erősen visszahat a kávéfogyasztás visszaesésére, amely két év óta lassu, de állandó folyamattal. Sajnos, nincs sok kilátásunk a helyzet javulására, mert a gyarmatáru vámja az állam számára igen tekintélyes hasznót biztosít, amelyről nem mondhat le a mai körülmények között. A vámtételek kismérvű csökkentéséből a közönségnek alig volna észrevehető haszna, olyan nagymértékű vámcsokkenésről pedig nem álmodozhatunk, amely a kávé árának jelentékeny leszállítását s így a forgalom növekedését eredményezhetné. Várnunk kell tehát a jobb időkre, amikor a külföldi áresések mégis olcsóbbá tehetik ezt a fontos fogyasztási cikket.

Brunhuber udvari és kamarai fényképész
VIII., Baross-utca 61. Tel. 34-1-78.
Művészi előírású fényképek, levelezőlapok, aquarell, olajfestmények.
Jutányos árak.
Baross legok és azok családtagjainak
10% kedvezmény.

A kézműiparosság demonstrációja

A Kereskedelemügyi Miniszter engedélyt adott arra, hogy a ma már országos hírű Szegedi Ipari Vásárt az idén május 25. június 3. között ismét megrendezzék. Ez már a VII. vásár Szegeden és mint az előlekből látszik, az eddigieknél jóval nagyobb és demonstratívabb jellegű lesz. A Szegedi Ipari Vásár ugyanis kézműipari jellegű, melynek keretében a kiállítók számát adnak a magyar kézműipar fejlettségéről, haladásáról és művészi felkészültségéről. Magyar nemzeti érdek is fűződik a Szegedi Ipari Vásár sikeréhez, mert ez a vásár alkalmas arra, hogy a kisiparosság felé irányítsa az ország vásárlóközönségének figyelmét. A vásárra a jelentkezések már megindultak és azok, akik részvételi szándékukat a Szegedi Ipari Vásárra február 15-ig bejelentik, külön 10% kedvezményben részesülnek. A vásárral kapcsolatosan számos kulturális és társadalmi esemény zajlik le Szegeden, hogy ezzel is kifejezésre jussjon az, hogy a Szegedi Ipari Vásár egész Szeged városának, sőt az egész Délvidéknek kimagasló megmozdulása.

A szövetségi alapszabályok kaphatók a titkárságnál

Hirt adtuk róla, hogy a kereskedelmi miniszter ur a napokban helybenhagyta a Szövetség módosított alapszabályait. A Szövetség az alapszabályokat még ki is nyomatta és azok a titkári hivatalnál az elnöki tanács által megállapított feltételek mellett minden tag rendelkezésére állanak. Az elnöki tanács kívánsága, hogy minden egyes tag szeresse meg az alapszabályokat, hogy mindenki jogaival és kötelességeivel a legteljesebb mértékben tisztában legyen.

Rendszerváltozást a deviza-gazdálkodásban

Resch Ferenc bőrgyáros indítványában a jelenlegi devizagazdálkodási rendszernek az elmúlt 3½ év tapasztalatai alapján való átépítését és a szabadabb forgalom irányában való előkészítését sürgeti. Utal az osztrák példára, mely az egységes felár megvalósításával ugyiszólván nyugvópontot juttatta a devizakérdést annak dacára, hogy még most is kötött gazdálkodás áll fenn. A devizaeállítás kérdéséből szervesen kell kikapcsolni mindazokat a szempontokat, melyek e kényes gazdasági ügynek egészséges irányba való terelését megakadályozzák. Ennek hátterében az általános gazdaságpolitikának az ország érdekeihez való átcsoportosítása áll, mit a nyilvánosság előtt szintén szóvá kell tenni.

Ehelyen említhetjük meg, hogy a közgyűlés elé Gecső Jenő terjesztett indítványt, melynek folytatán a központi szervezet és a vidéki szervezetek összekapcsolódó működése az egész vonalon biztosítva

Fel kell állítani az Idegenforgalmi Árucsarnokot!

A Baross Szövetség akciójának élénk visszhangja a magyar iparosok és kereskedelem körében

A Baross Szövetség Idegenforgalmi fősoportjának legutóbbi ülésén, mint arról már megemlékeztünk, felmerült az Idegenforgalmi Árucsarnok felállításának gondolata. A nálunk egyre nagyobb számban megforduló külföldiek ebben az árucsarnokban egy gondos körültekintéssel, finom ízléssel megrendezett állandó kiállítást kapnának, amely gyűjtőhelye volna a magyar kis- és kézműipar legkülönbözőbb termékeinek, főleg azoknak a magyaros ízlésű készítményeknek, amelyeket a külföldi eddigi szétszórtan öletszerűen fedezett fel fővárosi barangolásai középette, anélkül, hogy a véletlenül szeme elé kerülő cikkből — legyen az kézimunka, ötvösművészeti tárgy, iparművészeti cikk, szőttés, fehérenemű, ruházati cikk, vagy bárminő más használati tárgy, vagy luxusáru — meggyőződést és főleg tiszta képet alkothatt volna magának a magyar kézműipar fejlettségéről, a magyar ízlés, a magyar tehetőség, a magyar művészet pompás alkotásairól. Ezt a célt szolgálná az Idegenforgalmi Árucsarnok egészséges, friss kezdeményezésre valló gondolata. Nem közömbös, hogy a magyar iparos- és kereskedőtársadalom a maga szakmáinak magas színvonaláról, fejlettségéről, élniakarásáról a külföld előtt is számot tudjon adni, ha erre alkalom nyílik. Ez az alkalom eddig hiányzott s a reprezentatív árucsarnok ezt az eddig hiányzott alkalmat teremtené meg.

Alább a Szövetségünk kötelekbe tartozó ismert iparos és kereskedő cégek egész sorát szólaltattuk meg, hogy rövid mondanak véleményét a gondolatról s mint ezekből a hozzájárulásokból kitűnik, túlnyomó többségük helyesli s elvileg máris felkarolja a Szövetségből kiindult bátor és új kezdeményezést. A nyilatkozatokat berékesztük sorrendjében itt adjuk.

Földváry Ferenc

a Földváry Imre férdfivat és fehéreneműkereskedő cég főnöke:

— Az árucsarnok gondolatát nagyon helyes, életrevaló ötletnek tartom, bár a mi szakmánknak számára ott nem igen volna hely, hiszen itt nem készárunk, hanem az én elgondolásum szerint elsősorban speciális kézműipari gyártmányoknak volna helye, amelyek jellegzetesen magyar stílust, alkotókészséget, magyar ízlést hirdetnek a külföldi számára. Olyan cikkeket kell itt összegyűjteni, amelyeknek nemcsak nézője, hanem vevője lenne az az idegen, aki az árucsarnokban megfordul.

Halmos Sándor

a Bérczi D. Sándor női kézimunkanagyiparos cég cégvezetője:

— Ami szakmánkat illeti, egy állandó jellegű magyar kézi-

munkakiállítás részére kitűnő alkalom kínálkozik az idegenforgalmi árucsarnok keretében arra, hogy a speciális magyar stílusú, szebbnél-szebb kézimunkaanyagot, annak minden szépségét, a háziiparok legérdekesebb ágazatait be lehessen mutatni a külföldnek, az idegeneknek, akik hírből hallottak csak erről s csak véletlenül jutottak hozzá ilyen darabokhoz. A kézimunka anyagának kényes volta persze állandó cserelését kívánná az árúnak, de ez nem volna gond. A gyakorlati kivétel módjáról persze még sokat kell majd beszélgetni, de a tervet nem szabad eljteni.

Grónay István

ékszerész:

— Valószínűleg nagyot lendítené forgalmunkon egy ilyen árucsarnok, de szerintem csak olyan iparosok lehetnének ott kiállítók, akik a saját termékeikkel, saját áruikkal szerepelnek. Kereskedők, azt hiszem, nem igen vennének részt az akcióban, mert hiszen nem a maguk gyártmányait vinnék a kiállításba s az árusítás szempontjából nekik jobb hely a saját üzletük. A kézműipar, sőt a középipar számára azonban jó alkalom volna annak igazolására, hogy a magyar stílus és teremtő erő tud a külföld számára is értékes, hasznos dolgokat alkotni. Kérdés az is, hol volna az árucsarnok felállítva? A gondolat mindenesetre jó, de jól kell megcsinálni.

A Triznay, Szabó és Török cég üzletvezetője Fehér József:

— Bár nekünk nincs olyan cikkünk, amely az árucsarnokban szerepelhetne, annak gondolatát igen okosnak tartom. A tapasztalat szerint a mi cikkeinkkel a külföldiek jól fel vannak szerelve, tehát az árucsarnokban elsősorban a magyar iparművészeti, kézműipari termékeknek van helyük, a jellegzetesen magyar stílus hirdetőinek, amelyeket a külföldi sokszor hasztalanul keres, itt azonban bizonyára meg fogja találni s szívesen meg is vásárolja, mert tudja, hogy csakugyan tipikusan magyar holmit visz magával hazá.

Igen figyelemreméltó az a hozzájárulás, amelyet

Beczássy Lajos dr.

az Iparművészet Boltjának igazgatója adott kérdésünkre:

— A gondolat feltehetően érdemes foglalkozni, mert okos ötlet, életrevaló, de sikere azon múlik, hogy gyakorlati megoldása is megfelelően a kitűzött célnak: hogy az idegeneket az árucsarnokba vonzzuk és vásárlókészségét megfelelő cikkekkel kielégítsük. Éppen ezért véleményem szerint feltétlenül bele kell kapcsolni az akcióba az

Idegenvezetők Egyesületét, hogy ennek tagjai ide is hozzák a külföldiek s az Idegenforgalmi Árucsarnok meglátogatása benn szerepeljen a külföldi utascsoportok számára már előzően összeállított programban. Nem titok, hogy az idegenvezetők jelentékeny része azokba az üzletekbe kalauzolta eddig a külföldit, amely üzletekben az idegenek vásárlásai után jutalekben részesült. A Baross Szövetség kezdeményezését éppen azért üdvözlöm melegen, mert az ilyen proviziós kalauzások főlébe helyezik a magyar házi-, kézmű- és gyáripar reprezentatív termékeinek kollektóját, ahol a külföldi szabadon válogathat a cégek és az áruk között. Ez volna a gyakorlati megoldás egyik lényeges kelleke.

Komlósy Kristóf

uriszabó:

— Első hallásra szép gondolatnak látszik az árucsarnok felállításának eszméje, de a férfiszabó-szakma az én szerény véleményem szerint nem találna ebben üzleti hasznot, hiszen — legalább ami az én üzletemet illeti — én nem varrok magyar ruhát, hanem az általános divat szerint dolgozom s a külföldi férfi nem fog magyar divatú öltönyt vásárolni. Valószínű azonban, hogy a legtöbb iparos-szakmában, amelyeknél a speciális magyar ízlésnek szerep jut, más a helyzet s ezek örömmel karolják fel az ötletet.

Cserkész Sportáruháza

(Skaba és Plökl fiókja) üzletvezetője, Glass ur:

— Üzleti hasznot nem remélek az árucsarnoktól. A tapasztalat szerint az általunk árusított cikkekben a külföldi jobban fel van szerelve, mert a külföld ezekben a cikkekben előbbrehaladott. Üzleti fellendülést tehát nem várhatnánk, azt hiszem, az idegenforgalmi árucsarnoktól, de annak felállítása a magyar ipar életrevaló újszerű propagandáját jelentené s ezért ilyen szempontból a gondolatot helyeslem. Természetesen sok függ a gyakorlati kivétel módjától is. Alaposan meg kell a kérdést hánynívetni s akkor kiderül, milyen formában lehet életrekelteni az érdekes ötletet.

Czeiner János

uri- és női cipőkülönlegességek készítője:

— Minden alkalmat meg kell ragadnunk a mai nehéz időkben az üzleti forgalom fellendítésére és én azt hiszem, hogy az árucsarnok felállítása a mi szakmánk tagjainak is újabb lehetőségeket nyújtana az üzletkötésre. Vigyázni kell azonban arra, hogy az árucsarnok megteremtése ne emesszen fel túlsok költséget s általában a gyakorlati kivétel módjától függ, életképes lesz-e az új intézmény? En mindenesetre helyeslem és pártolom az ötletet.

Feiszthammel Károly

férfiszabó:

— Véleményem szerint a szabóipar szempontjából csak annyiban jöhetne számításba ilyen árucsarnok, hogy kitűnő

reklámja volna a magyar szabóipar fejlettségének, európai izlésének, kényességének s a magyar férfitámasztó választékosságának. A gondolat első megítélésre is tetszetős, de a főkérdés, hogy gyakorlatilag milyen volna annak megoldása. Nekünk mindenesetre alkalmunk nyílnék arra, hogy az ide-étető idegent meggyőzzük a magyar szabóipar fejlettségéről.

Horváth Zoltán

a Deák és Horváth szücsáru cég főnöke:

— Örömmel üdvözlöm a gondolatot, de ha fel is építik az Idenforgalmi Árucarnokot, ez csak egy prosperálhat, ha a Belváros kellős közepén teremtik meg, ahol gyorsan és kényelmesen megközelíthető. Ez esetben nemcsak a külföldiek, de a fővárosi és vidéki magyar kö-

zönség is szívesen fogja látogatni s bizonyára inkább itt szerzi be szükségleteit, mert tudja, hogy *izléses magyar árut kap a csarnokban szereplő előkelő és ismert cégektől.* Ami speciálisan a mi szakmánkat illeti, nagy fellendülést remélek, mert a magyar szücsáru-nak elismert jöhíre van a külföldön s az idegen szívesen szerzi be ilyesfajta szükségletét, ha hozzánk vetődik, az árucarnokban. Gondoskodni kell azonban arról is, hogy az idegenek csoportosan vagy egyenként el is jussanak az árucarnokba, amelynek meglátogatása *állandó programja lehetne a külföldiek kalauzolásának.* Végül is az fontos, hogy szakképzett vezetést alalt álljon az árucarnok.

Hirdetmények

a budapesti királyi Törvényszéktől.

Ke 30854/3/1935. A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Winterstein P. és Fia budapesti gyümölcs-izgyár és teiménykereskedő budapesti (V. Tátra-utca 6. sz.) bejegyzett cégre és annak tagjaia Winterstein Frigyes és Winterstein Gyula budapesti (V. Tátra-utca 6.) lakosokra nézve a csődönkívüli kényszerregezési eljárást megindította. Vagyonfelügyelő dr. Csélikovics Nándor budapesti (VI. Andrassy-ut 91.) ügyvéd. Birósági jogi megbízott dr. Iányi Hugó budapesti (V. ker., Berlini-tér 1. szám) ügyvéd. A hitelezőknek követeléseiket 1935. évi február hó 26. napjáig írásban be kell jelenteniök az Országos Hitelevédő Egylet központjánál Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 8. sz és felhívja a kir. törvényszék a hitele-

zőket, hogy a netán létrejött magán-egyezség elleni észrevételeiket az egységnek a Budapesti Közlönyben való közzétételét követő 15 nap alatt ugyanitt írásban jelteljék be. Az egységési eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja: 1935. január hó 21. napja. Az egységési eljárás megindításának joghatálya 1935. febr. 5. napján áll be.

Budapest, 1935 február hó 5-én.

Dr. Szathmáry József s. k. kir. törv. bíró.

Adóügyekben

ne saját feje szerint járjon el. Keresse fel adóügyi útmutató irodánkat.

Hirdetőink kirakata:

CSERNAK
reklám és cégtáblafestő
vállalat, világító reklámok, lakó-
névjegyzék táblák.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 27.
Telefon: 38-5-28.

Festék-, inkk- és
háztartásbeli cik-
kek szükségletét
DÁN ADRIÁN
Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 39.
Telefon: 31-2-58.
egyéni szervező be. Baross ter.

Képketerek
HOFFMANN FERENC-nél
BUDAPEST,
IV. Károly-kr. 28. IV. Gerlőczy-u. 5

Könyvek, Színházjegyek
Pfeifer Ferdinánd (Zeidler Teatvarek)
nemzeti könyvkereskedésben
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 5
(A Nemzeti Színház mellett)

KETTER - étterem
XI., Horthy Miklós-ut 48.
Telefon: 68-5-22.
Uri társaságok találkozó helye
Pénteken szegedi halászlé. Dreher
sörök. Balatoni fajborok. Minden
este Horváth Rezső muzsikál.
Mérsekelt árak.

Budapest Szekesfőváros
Gyógyfürdői és Gyógyforrásai
HARMATVIZ
a Hungária gyógyforrás szén
savval telített vize. Kapható
mindenütt. Telefon: 53-0-03.

Magyarország aranykoszorús mestere,
több aranyérem tulajdonosa
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harangércöntőde, harangfelszerelés
és harangléggyár
BUDAPEST, VI. FRANGEPÁN-U. 77.
és PETNEHÁZY-U. 78. egyesített
telken.
Gyár bejárata: VI., PETNEHÁZY-U. 78. alatt.
Telefon 91-3-53.

LINGEL
BUTOR BUDAPEST,
RÓZSA-U. 4.

Eab, borsó, lencse, mák
legolcsóbb árban
Radó Pál VIII., Rökk Szilárd ucca 21. Telefon: 34-0-59

PERSIL-HENKÓ-ATA
mosó és tisztítószer ajánljon minden vevőjének

A MAGYAR
IPAR DIADALA
GTAB
KAPHATÓ HARISNYA
MINDEN JÓ ÜZLETBEN

M. KIR. POSTATAKÁREKPEZTÁR
**ÁRVERÉSI
CSARNOK**
AUKCIÓ
LXXIII.
IX. KIR. NY. SZ. UCCA 30.
LXXIII.

Távbeszélő: 87-9-65

LXXIII. Általános Aukció.

KIÁLLÍTÁS: 1935. február 17-én, 18-án, 19-én és
20-án d. e. 10-1/2, azonkívül február 18-án és 19-én d. u.
4-1/2 órák között.

ÁRVERÉSEK: 1935. évi február 21-től március 9-ig naponta
d. u. 1/4 órai kezdettel. Vasárnapokon nincs árverés.

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK: Műbecsi festmények, szobrok,
rajzok, metszetek, porcellánok, keleti szőnyegek, művészi
és közhasználatra szánt butorok, ékszer, kézimunkák,
keletásiai tárgyak könyvek stb.

Katalógus a helyszínen 1:20 P-ért kapható.

Hazai és külföldi borkülönlegességek
Legkedvezőbb közszállítási beszerzési forrás
FLEISCHMANN JÓZSEF
Budapest Népszínház-utca 21. — Telefon 40-4-94.
Visegrádi-utca 12. — Telefon 16-9-14.

Areher csokoládét
árusítsunk

MELLINGER-féle „CASINO“ pörkölt kávé a legjobb.

VALÓDI
Schmoll
Pasta
ÉVEKIG ELÁLL

Herceg
Esterházy husárgyár
Ajánlja: Kapuvár, Sopron vm.
Kitűnő minőségű sonkát, finom
feltárgot, huskonzerveit és
YESTOR ételzesítőit.

Krayer-Lakk-Festők
Krayer E. és Társa
Budapest, V., Váci-ut 84. Tel. 90-6-78

Egy és kétszemélyes Récamière-ek,
Ágyeszlónok, párnázott butorok,
matracok
Merk Ferenc
kártyos mesternél
VI., Andrassy-ut 53.
Telefon: 17-1-02.

Felölös szerkesztő: Tábor György
Kiadótulajdonos: Baross-Szövetség Ke-
reskedő, Iparos és Rokonszámak
Országos Egyesülete.
Felölös kiadó: dr. Domokos László